

Příloha č. 1:

Otázky k rozhovoru:

- věk, zaměstnání, stručné představení sebe, koníčky atd.

- 1. Jak dlouho dobrovolnickou činnost vykonáváte?
- 2. Jaký byl prvotní impulz k tomu, že jste začali přemýšlet o práci dobrovolníka?
- 3. Proč jste si vybrali právě OS Malíček?
- 4. Měli jste před zahájením dobrovolnické činnosti nějakou představu, co bude tato práce obnášet?
- 5. Jsou nějaké schopnosti, které pro tuto práci potřebujete? Museli jste se naučit něco nového, abyste mohli tuto práci vykonávat?
- 6. Jaké vlastnosti jsou podle Vás důležité pro vykonávání této práce? Jakých vlastností si vy osobně na sobě ceníte? Pomáhá Vám tato práce tyto vlastnosti prohlubovat?
- 7. Měli jste před zahájením dobrovolnické práce nějaké obavy? Z čeho? Ukázalo se, že byly správné nebo jste se mylili?
- 8. Jaké byly Vaše první pocity z výkonu dobrovolnické práce? Měli jste nějaké očekávání? Splnilo se nebo se lišilo? V čem?
- 9. Jaká je nyní Vaše motivace vykonávat dobrovolnickou práci?
- 10. Co by byl pro Vás důvod k zanechání dobrovolnické činnosti? Celkově i v této organizaci?
- 11. Jak hodnotíte Váš vztah s klientem? Jak se změnil v průběhu času?
- 12. Jak hodnotíte Vaše vztahy s organizací a ostatními dobrovolníky? Jsou Vám v něčem nápomocní? Pomáhají Vám supervize?
- 13. Jaké byly reakce okolí na Vaše rozhodnutí být dobrovolníkem? Jaké jsou jejich reakce nyní? Motivovali jste někoho ze svého okolí, že by o dobrovolnictví také uvažoval?
- 14. Kolik času dobrovolnictví věnujete? Je to pro Vás časově náročné?
- 15. Co Vám osobně dobrovolnictví přináší?
- 16. Co přináší podle Vás Vaše práce klientovi? Organizaci? Společnosti?
- 17. Myslíte si, že jsou klienti i organizace s Vaší prací spokojeni? Máte nějakou zpětnou vazbu?

18. Co byste na své práci změnili? Máte nějaké podněty na zlepšení?
19. Máte se na koho obrátit v případě nějakého problému? Je tu někdo, kdo Vám pomůže a poradí? Kdo Vás podrží? Je to pro Vás důležité?
20. Jaký máte ve své dobrovolnické práci cíl? Čeho chcete dosáhnout? Jde Vám hlavně o klienta, organizaci nebo společnost?

Příloha č. 2

Respondentka č. 1:

45 let, pracuje jako terapeutka na živnostenský list, 2 děti, obě pryč z domova – syn 22, dcera 18; mezi zájmy řadí sport – ze sportu potápění již 5 let, dále četba; křtěná není, do kostela nechodí, ale má své duchovno uvnitř sebe, ale není to zaškatulkované. Hledá Boha a dobro sama v sobě a rozhodně věří, že je něco mezi nebem a zemí.

Jak dlouho pracujete jako dobrovolník?

„Na úvodním semináři jsem byla v lednu 2010, takže teď to pomalu budou asi tři roky. Za tu dobu jsem vystřídala 4 děti. Vždycky jsem je měla do doby, než odešli do adopce.“

Vždycky jste si s dítětem „sedla“?

„To ano. Které dítě mi bylo přidělené, s tím jsem byla až do adopce. Ale můžete částečně ovlivnit, jaké dítě dostanete. Na začátku vyplňujete dotazník, kde uvádíte, jestli vám vadí třeba postižené dítě, zda upřednostňujete holčičku nebo kluka. Já měla nejdřív tři holčičky a pak jsem měla chlapečka. Doma mám taky kluka a holku, tak jsem žádné rozdíly asi nedělala. Ale k první holčičce jsem přeci jen přilnula asi nejvíc.“

Jaký byl prvotní impulz k tomu, že jste začala přemýšlet o práci dobrovolníka?

„Prvotním impulsem bylo to, že jsem si uvědomila, že moje vlastní děti jsou velké a už mě nepotřebují a já měla potřebu ten svůj mateřský cit ještě někomu dát. Neměla jsem pocit, že bych byla dostatečně naplněná. Takže jsem hledala na internetu. Nejprve jsem našla centrum v Karlových Varech, už jsem tam skoro jela, ale pak jsem náhodně našla Malíček.“

Proč jste si vybrala konkrétně Malíček?

„Hledala jsem práci s dětmi, což pro mě bylo rozhodující, protože jsem potřebovala tu něhu, takže jsem se zaměřila na ty malinké děti a nechtěla jsem ani děti v nemocnici. Třeba konkrétně v těch Karlových Varech mají den otevřených dveří, kde se celý den starají o děti. Ale když jsem našla Malíček, tak se mi líbilo, že dostanete přidělené jedno dítě a že si tam můžete vytvořit nějaký vztah, že to není nárazovka, ale že tam je nějaký vývoj. A taky to bylo blíž než do Karlových Varů (smích).“

Měla jste před začátkem činnosti představu, co to bude obnášet? Jaké budou Vaše činnosti?

„To nám říkali už na úvodním školení. Pak záleží na konkrétním oddělení, co Vás nechají dělat. Ale je v tom i určitě vývoj. Já jsem teda nastupovala už v době, kdy už sestřičky byly otevřenější k těm dobrovolníkům, takže já už jsem dětičky, krmila, oblíkala i koupala, prostě všechno. Ale záleží to na domluvě se sestřičkami na oddělení.“

„Dál můžete dítěti psát deničky, které se pak i dávají adoptivním rodičům, když odchází miminko, ale ty já nepíšu. Jak jsem měla vždy poměrně malé děti, tak to bylo pořád stejný.“

Jaká byla první „schůzka“?

„Já jsem vždycky dostala malé miminko, zhruba tříměsíční, tak to Vám spinká, vy si ho chováte, jdete s ním třeba na procházku. Ty děti jsou zvyklé na cizí lidi a jsou neskutečně vděčný za jakoukoli malou pozornost.“

Jsou pro tuto práci potřebné nějaké schopnosti? Musela jste se učit něco nového? Máte zkušenost s malými dětmi?

„Mám zkušenost s vlastními dětmi, takže jsem to všechno tak jako oprášila v paměti. Myslím, že se nic výrazně nezměnilo. Rozhodně jsem se nemusela přímo nic doučovat. Spíš jak to dítě roste, tak se naučit přizpůsobovat ten čas tomu jeho věku. Ze začátku to dítě spinká, ale pak už začne třeba řapat, tak musíte ty aktivity přizpůsobit.“

Jaké vlastnosti jsou důležité pro tuto práci? A jakých vlastností si vy osobně na sobě ceníte? Pomáhá Vám tato práce tyto vlastnosti prohlubovat?

„Člověk nesmí být zaujatý, musí být otevřený a přijímat to dítě, ať už je jakékoli. Potřebná je určitě taky trpělivost, protože tu s těma dětmi musíte mít. Pak určitě schopnost si hrát s těma dětmi, věnovat jim pozornost, což mi přináší radost, mám pocit, že jsme si dávali tak vzájemně.“

Cítíte, že jste sama se sebou spokojenější?

„Já jsem sama se sebou celkem spokojená i bez tak (smích). Ale tak určitě mě ta práce v tomhle pomáhá.“

Měla jste před zahájením dobrovolnické práce nějaké obavy?

„Obavy jsem vůbec neměla, já jsem se na to strašně těšila. Přihlásila jsem se a pak se asi půl roku nic nedělo, tak jsem byla už natěšená a už jsem si chtěla chovat to miminko, takže obavy jsem neřešila. Vůbec jsem si nepřipouštěla, že bych třeba k dítěti nepřilnula. Že k němu přilnu naopak moc, jsem si zakázala. Už od začátku Vás tam na to připravují, že se na to dítě nesmíte fixovat, protože to by pro něj nebylo dobré a musíte ho pustit a mít z toho radost, že jde do adopce, protože to je pro něj to nejlepší, co ho může potkat.“

Jaké jste měla první pocity při výkonu práce? Jak to probíhalo?

„První holčičce byly asi 2 měsíce, což bylo ještě malinkatý miminečko, takže jsem si vyzkoušela první chování, první krmení. Sestřičky byly strašně vstřícné, ptali se, co všechno chci dělat, jestli chci nakrmit a tak. Všechno to bylo takové přirozené, rozhodně mě nikdo do ničeho nenutil, a když bych třeba řekla, že nechci koupat, tak vykoupou oni. Když by se na to člověk třeba necítil. Většinou pak jdete s dítětem do parku. Pak je taky projekt „Za bránu“, kdy můžete s dítětem chodit ven, ale do toho zatím nejsem zapojená. Školení je jednou za rok a já jsem ho teď trochu prošvihla, ale můj chlapeček zatím nebyl dostatečně velký, protože dítěti musí být minimálně rok. A teď akorát odešel k babičce, takže já jsem momentálně bez děťátka.“

Jaká je nyní Vaše motivace vykonávat dobrovolnickou práci?

„Tak já jsem momentálně teda bez děťátka a potřebuji si teď dát trošičku pauzu, tak si zatím o žádné děťátko nežádám. Za tímhle chlapečkem jsem chodila od dvou měsíců do roku a půl, tak musím počkat a uvidím, jak se potom rozhodnu, jestli v tom ještě budu pokračovat dál. Potřebuju teď prostě chvíli vypnout.“

Co by pro Vás bylo důvodem k zanechání dobrovolnické činnosti?

„Kdybych vnímala nějakou nechuť ze strany personálu, že by mě tam třeba nechtěli. A to stejný od toho děťátka, že by mě třeba nepřijalo nebo že by bylo agresivní a to nevím, jestli bych zvládala. Já jsem agresivní děti neměla a nejsem na to nastavená. Vy tam navíc ty děti nemůžete vychovávat, jde tam o to se mu věnovat a věnovat mu stoprocentní pozornost, přizpůsobit se mu v tom, co chce dělat. Já jsem prostě teta, já si ho tam jakoby půjčuju a on má moji pozornost a máme tak čas na to dělat, co ho baví.“

Jak hodnotíte Váš vztah s klientem? Jak se změnil v průběhu času?

„Je to asi individuální. Když je malinký, tak si myslím, že je mu jedno, jaká teta ho zrovna chová, že to nedokáže rozlišit, ale pak když už je větší, tak Vás potěší, že když tam přijdete, že se k Vám třeba rozběhne. Tam je určitě cítit, že se ten vztah prohlubuje. Myslím, že to je to děťátko schopné rozlišit klidně už od 5 měsíců, kdo za ním přišel, že už se na Vás směje, když Vás vidí.“

Jak hodnotíte Vaše vztahy s organizací a ostatními dobrovolníky? Jsou Vám v něčem nápomocní? Pomáhají Vám supervize?

„S ostatními dobrovolníky se moc neznáme, když se potkáme v parku, tak se pozdravíme, ale jinak se snažíte být jenom sama s tím děťátkem. Snažíte se někam uklidit, kde Vás nikdo neruší. Vidíme se jen na těch supervizích a ty hodnotím kladně. Jsou tam psychologičky, někdy paní primárka a tam vždycky řekneme, jaké máme děťátko, co nás trápí, co bychom potřebovali řešit a od psychologičky dostanete třeba doporučení, co máme procvičovat. Je to trochu jak na třídní schůzce. Doporučí Vám, co máte s tím děťátkem dělat, že máte třeba víc číst.“

Jaké máte vztahy se sestrami?

„Určitě se najdou nějaká nedorozumění, ale co jsem slyšela, že bylo na začátku, tak to se určitě zlepšilo. Ze začátku prý cítili trochu ohrožení, že je můžete kontrolovat, nahlížet jim pod tu pokličku, ale teď už je to v pořádku, už to berou, že jim pomůžete, ještě mi vždycky poděkují, když tam jsem. Když by mě tam někdo komandoval, tak to tam nebudu ani chvíli. Myslím, že je naprosto zásadní, aby tam fungovaly ty vztahy.“

Jaké byly reakce okolí na Vaše rozhodnutí stát se dobrovolníkem? Jaké jsou jejich reakce nyní?

„Rodina to akceptovala, možná trošku koukali, co si vymýšlím. Asi jsem je trošku zaskočila, ale nebyl tam žádný problém. A doteďka tam není žádný problém.“

Motivovala jste někoho ze svého okolí, že by se o dobrovolnictví také zajímal?

„Zajímala se o to kamarádka, ale z časových důvodů se k tomu ještě nedostala“

Kolik času dobrovolnictví věnujete? Je to pro Vás časově náročné?

„Začínala jsem, když jsem chodila do normální práce na HPP, ale ten čas jsem si prostě vyčlenila. A teď mám živnost, tak se to dá skloubit docela snadno. Docházím tak na 2,5 hodiny dopoledne – od svačiny do oběda, kdy jde pak děťátko spinkat. A myslím, že pro ty menší děti je to tak akorát“

Co Vám osobně dobrovolnictví přináší?

„Vnitřní naplnění. Ta moje citová nádržka se doplnila.“

Co Vaše práce přináší podle Vás klientovi, organizaci, společnosti?

„Já doufám, že jsem těm dětem předala nějakou lásku, že jsme se vzájemně emočně doplnili a že třeba jsem je i někam posunula. Věřím, že sestřičkám to přináší trochu pomoc, jsou tam neskutečně vytížené. Co to znamená pro společnost, to jsem teda neřešila. Rozhodně to dělám kvůli sobě, že jsem potřebovala ještě někomu předat lásku, kterou doma nikdo nechce, protože děti už jsou velký.“

Myslíte si, že jsou klienti i organizace s Vaší prací spokojení? Máte nějakou zpětnou vazbu?

„Ten prcek to moc neřeší asi. Poznáte na nich, jestli se škaredí nebo jsou spokojení. Brečí třeba jen velmi málo, jsou rády, že se jim někdo věnuje individuálně. Ale zpětná vazba od sestřiček i psychologů tam je. Řeknou nám, jestli se to dítě vyvíjí, ale i nám děkují za to, že docházíme.“

Co byste na své práci změnila? Máte nějaké podněty na zlepšení?

„Myslím, že je to vymyšlené dobře. Jediný, na co mám vztek, je, že nefungují zákony v tom smyslu, že když za dítětem přijde jednou za půl roku biologický rodič, tak se nic nedá dělat a oni to dítě mohou tímto způsobem blokovat, že pak nemůže jít do adopce. Mají ho pak jako majetek.“

Máte se s kým poradit v případě problému?

„Jsou tam ty supervize, a když chcete individuálně, můžete se obrátit na koordinátorku nebo i na psychologa a určitě se to řeší. Na ty obecné problémy, jako že musíte mít odstup, nás pořád připravují na supervizích a školeních.“

Máte k nim důvěru?

„Určitě, pokud bych řešila nějaký problém, tak bych se na ně obrátila.“

Jaký máte ve své dobrovolnické práci cíl? Čeho chcete dosáhnout?

„Momentálně cíl nemám. Jsem v takovém útlumu, jak jsem bez děťátka, takže uvidím, jak to budu cítit do budoucna. Ale obecně myslím, že za dvě hodiny v týdnu se toho zase tolik udělat nedá, je to taková kapička v moři. Děti jsou daleko víc citově vázané na sestry, protože s nimi tráví daleko více času, i když ne individuálně.“

Příloha č. 3:

Respondentka č. 2:

27 let, referentka zahraničních vztahů na II. lékařské fakultě, vystudovala novinářinu; se sdružením Malíček spolupracuje 2 roky; žije pořád s rodiči a s bratrem, bratr je mladší o 4 roky, vychází všichni velmi dobře; dřív dělala basketbal, teď občas tancuje, jezdila na koni, teď jezdí na kole, ráda jezdí na hory, na běžky i na sjezdové lyže; je z aktivní katolické rodiny.

Jak dlouho dobrovolnickou činností vykonáváte?

„Se sdružením Malíček spolupracuji dva roky, za tu dobu jsem měla dvě děti. Nejprve jsem měla novorozenou holčičku, která tam byla od narození. Tu jsem měla asi půl roku nebo třičtvrtě. Pak jsem měla romského chlapečka, tomu byl rok a půl nebo dva, já si přesně ten věk nepamatuji. A toho jsem měla přes rok a ten teď před měsícem odešel do mezinárodní adopce. Zatím jsem si nezažádala o někoho dalšího.“

Kde jste se poprvé setkala s dobrovolnictvím?

„Na ten první kontakt s dobrovolnictvím si nevzpomínám, to nevím. Asi už když jsem byla malá, tak možná v rámci nějakých dětských her, taková nějaká organizace něco jako Děti země, že nám dělali nějaký program.“

Jaký byl prvotní impulz k tomu, že jste začala přemýšlet o dobrovolnictví?

„O Malíčku jsem věděla od mamky, která už tam dochází asi 8 let. Ale mamka tam začala docházet, na můj popud, protože jsem četla článek v časopise. Tenkrát jsem končila střední a sama ještě nebyla ještě úplně připravená a ani mě to nijak víc nezajímalo. Ale přišlo mi to zajímavý, ta práce s malými dětmi.“

Proč právě Malíček?

„Měla jsem k tomu jednodušší přístup skrz mamku a hodně jsem o tom obecně věděla, že je to zajímavý a tak. Dál je to práce s malými dětmi, což bylo na začátku obrovský tabu a bylo poměrně obtížný se vůbec do kojeneckého ústavu dostat, že z počátku byl určitě i nějaký

odpor sester, že tam nikoho nechtěli. A myslím, že tohle občanský sdružení zbořilo bariéry. Myslím, že ty malinký děti, že to láká hodně.“

Měla jste před zahájením dobrovolnické činnosti nějakou představu, co bude Vaše práce obnášet a jaké činnosti budete vykonávat? Neměla jste obavy, že práci nezvládnete?

„Co se týče práce s tím dítětem, tak o tom mamka mluvila, tak jsem věděla, co mě čeká, ale nad tím jsem zas až tak nepřemýšlela. Obavy jsem samozřejmě trochu měla, hlavně u těch novorozenců. Ale nakonec se ukázalo, že to vůbec nebyl problém, což mě i překvapilo. Já jsem dokonce žádala v počátku o starší dítě, ale dostala jsem novorozence a samotnou mě překvapilo, jak to bylo přirozený a vůbec mi to nedělalo potíže. Až potom jsem pracovala s tím starším klukem, což mě pak bavilo ještě víc, ta práce na rozvoji.“

Jsou nějaké schopnosti, které pro tuto práci potřebujete? Musela jste se něco naučit, abyste mohla tuto práci vykonávat?

„Myslím, že žádné zvláštní schopnosti k tomu nejsou potřeba, spíš takový cit. Aby člověk nebyl vyloženě neohrabaný a trochu i vnímavý. Aby neignoroval třeba pláč nebo něco. Ale rozhodně jsem nic nestudovala, na tom oddělení mi všechno ukázali.“

Jaké vlastnosti jsou podle Vás důležité pro vykonávání této práce?

„Tak určitě vztah k dětem. Mám kamarádky, které třeba vztah k dětem nemám. Pak je určitě potřeba trpělivost, když ty starší děti třeba zlobí. Nebo i než někam dojdou, jsou malý a pomalý, tak určitě být trpělivý. A pak se nás snaží připravit na ten odchod těch dětí, to jsou svědomitý a hodný a říkají nám dopředu, ať na to myslíme, ale to stejně nejde. Je teda dobře, že na to člověk myslí, když do toho jde. U té holčičky mi to extra líto nebylo, ta byla malinká a k ní jsem úplně vztah neměla, ale teď u toho chlapečka mě to překvapilo, i když jsem byla hodně šťastná, že to bude mít teď super, tak mě to mrzelo. A zatím teď nikoho dalšího nemám a ještě jsem si ani nezažádala.“

Pomáhá Vám tato činnosti prohlubovat vlastnosti, kterých si sama na sobě vážíte?

„Tak já si hlavně nemyslím, že je to nějaký úplně ušlechtilý, to jsou daleko jiný dobrovolnický činnosti, třeba chodit na onkologické oddělení nebo tak. Tohle pro mě bylo

přínosný, protože já nemám úplně žádný specifický koníčky, takže můžu trávit čas jinak než doma, tak jsem byla ráda, že jsem častěji venku a tak. A když jsme začali chodit za bránu, tak jsem byla ráda, že jsme takhle aktivní. Ale že by mě to nějak závažným způsobem změnilo, to asi ne. Ale celkově si myslím, že jsem taková hodná, vlídná a klidná.“

Měla jste před zahájením činnosti nějaké obavy? Z čeho?

„Kupodivu jsem měla jen obavu z toho, že tam nebudu moc pravidelně docházet. Což se ukázalo, že se zvládat dá a snažím se docházet opravdu pravidelně, i když někdy to samozřejmě nejde. A za bránou jsem teda měla strach, aby se něco nestalo. Musí se dodržovat určité zásady, jako držet to dítě pořád za ruku tak. Ale že bych měla strach, že to třeba vůbec nezvládnou a že bude venku to dítě třeba i plakat, tak to jsem neměla. Taky jsem slyšela, že to nepřijetí ze strany toho dítěte tam někdy je, ale vždycky je dočasné.“

Jaké byly vaše první pocity z výkonu dobrovolnické práce?

„První setkání proběhlo na dětský den, kdy se do kojeneckého ústavu sezevou všichni – adoptivní rodiče, pěstouni i dobrovolníci a všichni se tam můžou setkat. Nás teda v tenhle den pozvali do toho ústavu a přidělili nám ty novorozeňata, který zrovna spali, tak jsme je tam asi hodinku okukovali a pak už nás je nechali asi i krmit nebo něco takového. A první dojem byl, že je to tam strašně hezký, v tom centru, že je to tam obhospodařovaný, že je tam strašně krásný a přívětivý prostředí. Byla jsem trochu překvapená, že mám novorozeně, protože jsem chtěla větší dítě a říkala jsem si, že je to od nich i trochu odvaha, že mi svěří takhle malinký dítě, když nemám zkušenosti, ale myslím, že jsem byla velice spokojená.“

Jaká je nyní Vaše motivace vykonávat dobrovolnickou činnost?

„Jednak bych chtěla nějak naplnit svůj volný čas. A pak mě baví práce s dětmi, protože to je tak úplně specifická činnost. Baví mě ta komunikace a legrace na téhle úrovni. Není to že bych se úplně odbourala, že nemusím řešit další starosti, ale jsem člověk, kterému je dobře, když může mít rád někoho dalšího, takže mě baví starat se o někoho, vymýšlet mu program, užít si sním legraci a je mi dobře když vidím, že pro ty děti je to fajn. Z toho důvodu mi vyhovují i starší děti, kde je to trošku víc o tom programu a víc tam vidím zpětnou vazbu.“

Co by pro Vás bylo důvodem k zanechání dobrovolnické činnosti? Celkově i v této organizaci.

„Jednak když by se změnila lokalita, že by to pro mě pak bylo náročnější tam dojíždět. Ale to bych si asi zvolila jinou dobrovolnickou aktivitu jinde. Pak kdyby byly nepříznivé podmínky na tom pracovišti, když by nám házeli klacky pod nohy, což se neděje. Pak asi kdyby se zpřísnili podmínky. Třeba teď mi vyhovuje, že můžeme za bránu, tak nevím, jestli bych setrvala, kdybychom tohle najednou nemohli a museli být pořád na zahradě, to by mi asi přišlo hodně omezující a jednotvárný.“

Jak hodnotíte svůj vztah s klientem? Jak se změnil v průběhu času?

„Tak u té holčičky jsem nepozorovala vyloženě že by se ten vztah ke mě měnil, na to byla podle mě ještě malá, takže u té jsem pozorovala jen její vývoj. Že na začátku se Vám třeba ty děti nedívají do očí, pak když už jsou starší, tak už jo, pak se smějí. A u toho kluka určitě. Ten byl ze začátku stydlivější, zamlklejší a pak už komunikoval. I když zase jestli si to nepletu s tím jeho osobním vývojem. Když jsem ho dostala, tak vůbec nemluvil, ale pak začal už mít nějakou slovní zásobu, i když omezenou. Ty děti celkově jsou tam zpožděný zhruba o rok. Jinak si občas všimnu, že ode mě okoukává různé věci, jako různé typy chování. A jsem ráda, že ho můžu vzít ven a něco nového mu ukázat, on je pak takový zamlklejší a všechno to vstřebává. Mám radost, že v tomhle ho můžu trochu posunout.“

Jak hodnotíte Vaše vztahy s organizací a s ostatními dobrovolníky? Jsou Vám v něčem nápomocní? Pomáhají Vám supervize?

„Mně tam vše vyhovuje, protože cítím oporu. Veškeré informace nám chodí od koordinátorky mailem, pak máme supervize nebo stáže. Mám pocit, že jsme tam aktuálně informováni. Velmi dobře jsme byli informováni, i když nás tam nabírali. Všichni jsou vlídní, hodní. Báječná je i paní primářka. Ta je opravdu fenomenální a strašně pokroková a té vděčíme za ten její přístup, že se to vůbec podařilo, zrealizovat ten projekt. Co se týče sester, tak na některých odděleních třeba nejsou tak vstřícné, na některých odděleních Vám třeba neumožní krmení nebo koupání, někde se třeba více bojí. Ale ze začátku to byl obecně problém, ale neslyšela jsem, že by tam byly vyloženě nějaké velké problémy. Mě leckdy až překvapuje, jak jsou vstřícný. Oni jsou za ty děti pořád zodpovědné, i když je máme na starost my. Asi když by se stalo něco venku, tak by se to řešilo s tím dobrovolníkem, ale jinak jsou za ně pořád právně zodpovědní oni. No a s ostatními dobrovolníky se tam moc nedružím, i když

asi bych mohla mít třeba emailový kontakt, ale není to moje preference. Každý si tam užívá ty momenty s tím svým dítětem.“

Jaké byly reakce okolí na Vaše rozhodnutí být dobrovolníkem?

„V rodině to bylo jasně pozitivně přijato, protože mamka o tom mluví už mnoho let a s radostí. V širší rodině nějaký zájem je, ale ne zvlášť hluboký, jen se občas zeptají, jak to jde a co je nového. A u vrstevníků to není, že by to přijali negativně, ale spíš o tom nemluví, nijak to nerozebírají a spíš je to nezajímá. A ani jsem se nesečkala s tím, že by dobrovolnictví z mého okolí taky někdo dělal. I když myslím, že informovaní jsou, že ví, že existuje spousta možností. Spíš si myslím, že se jim do toho nechce, že chtějí trávit čas jinak. Já osobně jsem nikoho nemotivovala, ale třeba mamka k tomu přivedla dvě paní, které začaly docházet. Těm je kolem padesáti let.“

Kolik času dobrovolnictví věnujete?

„Myslím, že relativně málo. Bylo nám řečeno, že by to měly být asi tři hodiny týdně. Začala jsem se tomu věnovat, když jsem byla nezaměstnaná asi půl roku a to jsem mohla chodit ve všední den. Ale pak jsem začala pracovat, tak to pro mě byl program na sobotní odpoledne. Ale neměla jsem pocit, že by mě to nějak časově omezovalo. Když mi to o tom víkendů nevyšlo, tak jsem to odložila.“

Co Vám dobrovolnictví přináší?

„Komunikaci. Jsem vybíravá, co se týče přátel. Mám spíš menší počet přátel, které si vybírám a mám radost, že můžu navázat vztah s někým tohohle věku. Ta komunikace s ním je úplně jiná, daleko zábavnější, hodně emoční, což mě naplňuje. Připadá mi, že využívám zase jinou část svojí osobnosti. Je to úplně čistá radost. Pocit té užitečnosti pro něj je z mého pohledu menší, než ta radost pro mě, která vyplývá samozřejmě z toho, že on má radost.“

Co podle Vás přináší vaše práce klientovi? Organizaci? Společnosti?

„Myslím, že na tuhle otázku nemůžu úplně odpovědět, protože se ráda řídím spíš statistikami a výzkumy a myslím, že tohle ještě úplně zmapované není. Ale čistě z mého pohledu si myslím, že je to pro kojenecký ústav velké plus, že je to dobrá známka toho, že jsou daleko víc otevřený. Význam pro děti by mě samotnou zajímal. Bylo nám řečeno, že děti potřebují, aby se věnoval někdo jenom jim, protože sestry nemají čas se jim věnovat

individuálně. Ale já si sama kladu otázku, jak moc oni vnímají, kdo jsme. Oni tam všem říkají teto a těch tet je tam tolik, že nevím, jestli v tom potom neztrácí přehled. Protože oni se hodně rychle skamarádí s každým. Takže u miminek, které ty sestry chovají a vy je taky chováte ani nevím, ale u těch starších asi to hraní význam má, protože se věnujete jenom jemu a tím se učí, není při tom rušené ostatními dětmi a taky za bránou je naučíte úplně obyčejný věci, jako třeba ježdění autobusem a to určitě přínos má. Že se třeba ty sociální dovednosti můžou naučit dřív, než třeba až v dětském domově. Vliv to asi má, ale asi ne nějak obrovský, protože je to strašně málo ty tři hodiny denně. A přínos pro společnost to myslím vůbec nemá, to je strašně zanedbatelný a nedá se o tom vůbec mluvit. Přínos to je v tom smyslu rozvoje té péče o tyhle děti a to myslím, že je důležitý.“

Myslíte si, že jsou s Vaší prací spokojeni? Děti? Organizace? Společnost?

„Co se týče těch dětí, tak to záleží i na povaze. Co se týče toho chlapečka, tak jsem byla spokojená, že mě poznával, že mě vítal a že se na mě těšil. Co se týče organizace, tak já nechodím na supervize, to je volba každého. I když myslím, že určitě je to dobré, tam se vyprávějí ty kauzy. Jinak co se týče hodnocení, tak žádné nemáme, možná se to trochu probírá na těch supervizích, ale není to o tom, že by se dělaly jmenovitě nějaké záznamy. A ze strany toho ústavu to člověk pozná z té vlivnosti. Já jsem tady neměla nikdy problém.“

Co byste na své práci změnila? Máte nějaké podněty na zlepšení?

„Nikdy mě nic příliš netrápilo, ale líbilo by se mi daleko víc, kdybychom si mohli brát děti domů, což nemůžeme, protože třeba v zimě je komplikované vymýšlet nějaký program na den. A pak by mě určitě lákalo brát si ty děti třeba na víkend. Člověk by měl chuť věnovat ten čas. Ale bylo nám vysvětleno, že pro ty starší děti to může být spíš negativní zkušenost, že se pak více fixují a nemusí to pochopit.“

Máte se na koho obrátit v případě problému? Využila byste tuto možnost? Máte k lidem tady důvěru?

„Určitě možnost je. Jsou tam všichni velmi ochotní a komunikují. Dá se i sejít s kolegyněmi. Taky by šlo domluvit setkání zvlášť, když by měl člověk zájem. Já bych asi jejich pomoc nevyhledala, je to pro mě v podstatě cizí člověk. Asi bych si spíš popovídala s kolegyněmi, ale vzhledem k tomu, že se tomu věnuje i maminka, můžu to probrat spíš s ní. Ale mám spíš subjektivní dojem, že bych si to musela hlavně sama v sobě nějak srovnat.“

Jaké máte v této činnosti cíl? Čeho chcete dosáhnout? Jde Vám především o klienta, organizaci nebo celou společnost?

„Samozřejmě nejvíc jde o ty děti, těší mě představa, že se nějak rozvinuly, že je třeba někam dál posouvám a směřuju, že třeba budou lepší lidi, což je úplný nesmysl, ale takhle nad tím přemýšlím a občas na to myslím. Ale třeba že bych měla pocit, že můžu tomu dítěti pomoci k adopci, to si nemyslím, to jde úplně mimo nás, to nemáme šanci ovlivnit. Na to nemáme vůbec žádný vliv.“

Příloha č. 4:

Respondentka č. 3:

55 let, pracuje v rozhlasu jako zvukař na směnný provoz; má spoustu volného času, koníčky – focení, kultura, sport, mám licenci na sportovní výživu a dietologie; 2 děti – syn a dcera, 24 a 26 let, dcera se s přítelem přestěhovala do Ostravy a syn bydlí v jejím bytě, ona sama bydlí s přítelem za Prahou, vnoučata zatím nemá; přítel pracuje, proto má spousta nevyužitého prostoru.

Jak dlouho dobrovolnickou činnost vykonáváte?

„Něco přes dva roky. Začala jsem původně v Okamžiku, kde jsem byla asi rok a teď rok a půl jsem v Malíčku.“

Kde jste se poprvé setkala s dobrovolnictvím? Jaký byl prvotní impulz s dobrovolnictvím začít?

„Poprvé jsem slyšela, že chodí dobrovolnice za mojí mámou do nemocnice a byla jsem překvapená, proč tam někdo chodí a tam mi vysvětlili, že někteří lidi to tak dělají, že chodí někomu pomáhat. No a já sama jsem byla vždycky přesvědčená, že když bych byla bohatá nebo když bych měla bohatého manžela, tak že bych se nějaké dobročinnosti věnovala. Ale měla jsem to teda naopak, naopak jsem měla dvě až tři zaměstnání, abych uživila rodinu a měla jsem to hodně náročné časově. Byla jsem zvyklá tahat naplno, takže jsem neměla čas se věnovat ani sama sobě a svým koníčkům, třeba sportu. to bylo maximálně focení. Ale jak ty děti odrůstaly, tak se ten prostor najednou najde a když se ještě pak začali samy žít a já mohla opustit ty další zaměstnání, tak tam už byl čas. Ale v té době jsem si užívala té volnosti a navíc jsem jezdila každý den za mámou do nemocnice, takže při tom umírání jsem neměla chuť na něco jiného. Ale pak když zemřela, tak jsem měla toho času hodně. Nedá se říct, že by to bylo tak, že jsem viděla, že jí pomáhá, že za ní někdo dochází, ale při tom jejím těžkém konci jsem samozřejmě přemýšlela a já do všeho cpu logiku a připadalo mi, že meditovat sice můžu a můžu se pak dostat výš, ale nemusím tomu věnovat tolik času ve smyslu, že budu jezdit někde za mistrami po celém světě, ale ten čas můžu využít líp teď a tady pro to dobro. Gró toho všeho je především v tom, být bůh sám sobě. Ostatní mají takový názor, že až se dostanou sami dostatečně vysoko, pomůžou ostatním. Já to vnímám, že je potřeba pomoci teď a tady. Samozřejmě pokud na to člověk ten čas má. A já teď ten prostor na to mám, tak to teď

chci dělat. A připadá mi hrozná škoda, že to tady lidi necítí jako svojí občanskou povinnost, jako něco, co by měli dělat. Vnoučata ještě nemám a přítel pracuje od nevidím do nevidím, takže já opravdu mám spoustu volného času, tak mi přijde hřích toho nevyužít.“

Proč jste si vybrala zrovna OS Malíček?

„Věděla jsem, že chci něco dělat, ale nevěděla jsem co. Dokonce existuje na internetu i nějaká organizace, která Vám nabídne, co všechno můžete dělat, ale tam jsem se teda neregistrovala, nicméně jsem se začala poptávat, co kdo ví. A od někoho jsem zjistila, že jeho známí chodí do Malíčku. Poslala jsem tam dotaz, ale brala jsem to jako jednu z variant. Přišlo mi to skvělí, sama jsem si s dětmi náramně užívala, když byli malí a bylo to nejhezčí období a věděla jsem, že v sobě tu lásku mám, kterou bych mohla rozdávat dál. Kdybych byla mladší, když jsem našla toho pravého, tak bych měla určitě víc dětí než dvě, takhle jsem věděla, že si už žádný pořizovat nebudu, tak tohle byla taková alternativa, že ještě můžete pomoci. Ale dobrovolníků bylo dost, takže mě zařadili do pořadníku. Hledala jsem tedy dál a někdo mi povídal o Okamžiku, což spočívá v tom, že Vás vyškolí na doprovod pro nevidomé. Můžete se tam nechat k někomu přidělit nebo si někoho vybrat, a nebo pracovat pouze na jednorázových akcích, kdy tam funguje na internetu poptávka a tam si vyberete, co Vám vyhovuje časově a tak. A doufala jsem, že tam někoho časem najdu, kdo pro mě bude zajímavý. Taky jsem viděla, že nevidomí jsou často plnoštíhlí, tak jsem jim chtěla vymyslet nějakou činnost, což je ale pro nevidomé lidi celkem složité. Nakonec jsem to domluvila na veslařských trenážérech. Nicméně mezitím se mi ozvali z Malíčku, a když jsem začala docházet za svým svěřencem, tak jsem viděla, že oboje nemůžu zvládat, protože jsem se svému svěřenci chtěla věnovat naplno. Takže v Okamžiku jsem to přerušila.“

Měla jste před zahájením činnosti představu, co Vás čeká? Co ta práce bude obnášet?

„Jelikož jsem se dívala na jejich stránky, tak jsem nějakou představu měla. Jinak jsem měla představu, že ty školení budou o tom, jak se má dítě třeba přebalovat a tak to teda nebylo. Spíš se to zaměřovalo na ty ostatní nástrahy, které s tím souvisí. Třeba pořád říkali, že na tuhle činnosti musí být speciálně vybavení lidi a já pořád nevěděla čím, no a teď to vím. Já mám dítě, které bylo nejdřív dlouho vázané, protože za ním maminka chodila a teď už vázaný není, ale pořád ho nikdo nechce. Takže to je dítě, které je tam poznamenaný jenom tím prostředím tam. Sestry sice dělají, co můžou, ale na jednu sestru je 7 dětí a čas na to se

věnovat tomu určitému dítěti, tam v žádném případě není. A to dítě, když ho vezmete do náruče, tak je tam úplně jiný napojení. To dítě ani nedýchá, jak nasává tu blízkost, která mu chybí. Tyhle děti jsou na všechno samy. A to vůbec nemyslím tak, že ty sestry se tam nestarají, ty dělají, co můžou, ale stejně to dítě nezažije ten pocit, že je tam někdo jen pro něj. No a moje nepřipravenost je v tom, že ten kluk je tam dva roky a já pro něj nemůžu udělat víc, než že za ním jednou týdně chodím a víc nemůžu dělat. Protože když si ho teď vezmu, tak se stane to, že mě bude 70, když jemu bude 13, což prostě nejde. Navíc v okamžiku, když bych to dítě chtěla adoptovat, tak bych musela z toho programu vystoupit.“

Myslíte si, že jsou nějaké schopnosti, které jsou pro tuto práci potřeba? Musela jste se sama něco učit?

„Byla jsem jen překvapená, že to školení nebylo zaměřené prakticky. Až teda když jsme chtěli chodit za bránu, musela jsem absolvovat nějakou první pomoc. Ale já vzhledem k tomu, že mám dvě děti, tak to pro mě nebylo těžké. Ale je to jak u těch nevidomých, tam vás naučí, jak ty lidi vodit, ale je na Vás, jaký vztah s nimi navážete a alfa a omega všeho je, že ten vztah nemusí a není profesionální. Stejně tak s těmi dětmi nemusíte být profesionální, nikdo Vás za to neplatí, děláte to o dobré vůli. Chcete tomu dítěti něco ze sebe dát, aby se necítilo samo a aby se na vás mohlo těšit. A to myslím že každý, který tam jde s nadšením, je schopný tomu dítěti dát. Nejvíc jsou tam vítaní chlapi nebo kluci, protože jsou schopný s těma dětmi blbnout. Takže když to může dělat kluk přes dvacet, který má úspěch, tak tam žádný speciální vlastnosti určitě nejsou potřeba. Ale pokud je něco jako přebalování nebo něco, tak to Vám určitě sestřička ukáže, pokud je potřeba. Ale největší gró je tam to srdce, protože to všechno ostatní tam ty děti mají. Oni tam teda mají i to srdce od těch, to vůbec nechci říct, že ne, oni k nim vztah mají, ale nemají tam ten prostor se jim jednotlivě věnovat.“

Jaké vlastnosti jsou podle Vás důležité pro vykonávání této práce? Jakých vlastností si vy osobně na sobě ceníte?

„Určitě empatie. Já sama na sobě si vážím vlastností, který nemám (smích). Jako třeba vyrovnanosti a pohody a to teda dost často nemám. No a taky nemůžu používat metody, které jsem používala u svých dětí, tady použít nemůžu. Jako třeba když si dítě lehne na zem a kope nohama, tak já mám pocit, že je potřeba ho polít vodou a to tady udělat nemůžu, že jo. No a díky tomu jsem zjistila, že se to dá řešit i jinak, třeba rozptýlit jeho pozornost jinam, tak

to jsem se tím naučila. Musíte vědět, že se tam na to dítě nemáte tolik vázat, aby se to dítě mohlo dostat někam dál.“

Máte pocit, že Vám tato činnost pomáhá prohlubovat například tu vyrovnanost?

„Takový věci by mě neměly vykolejit. To mě vykolejí spíš neschopnost zákonů, že třeba maminka může porodit dítě, které tam přinese a nechá a za rok porodí další a za rok další a přitom je drogově závislá. A já chápu, že ona sama to nezvládá, že tam ty děti nechce nechat. Já tu maminku nekritizuju, mě je jí líto. Ale vadí mi, že to není zákonem nějak omezené, že není možné jí říct, že pokud si nevezme antikoncepci, tak že tam ty děti bude muset třeba platit nebo něco, co by jí trochu donutilo, aby neplodila další děti. Tohle by se mělo řešit a místo toho se poslanci dohadují, jestli se nepodaří úplně zlikvidovat kojeňáky. Ale díky podepsané mlčenlivosti člověk nemůže ani nikdy vystoupit a lidi to vnímají tak, jak jim to předkládají média. Já ještě tím, že v těch médiích dělám, tak to cítím víc. Ale je to i o tom, že když tam za tím dítětem chodíte tři měsíce a pak jde do rodiny, tak to asi nemáte potřebu řešit, ale když tam pak vidíte tu nevinou duši, která už je tam dva roky, tak je to bezmoc.“

Měla jste před zahájením dobrovolnické činnosti nějaké obavy? Z čeho?

„Dopředu se Vás ptají, jaké máte představy, a snaží se Vám vyjít vstříc. Ptali se mě, jestli by mi vadilo postižené dítě, což jsem říkala, že nevím, protože jsem tu situaci nezažila. Pak se mě ptali, jestli chci holčičku nebo chlapečka, to jsem uvedla, že holčičku, takže mám chlapečka, ale to vůbec nevadí. To je prostě dětská duše. Ale když nám ty děti rozdělili, tak na mě a na jednu kolegyni nikdo nevybil. Pak se tam naskytl chlapec, který byl hodně hyperaktivní prostě dítě, které bych nedoběhla, takže jsem věděla, že na to bych neměla. Tak to jsem říkala, že z toho mám obavy, že bych byla jen jako stíhačka. Ta druhá dobrovolnice, co také ještě čekala na dítě, tak té to nevadilo, ta říkala, že té to vyhovuje a myslím, že to tak bylo dobře, že ty si pasovali. No a na mě pak vybil půlroční chlapeček, ten na začátku akorát seděl. Je hodně váhavý, není hyperaktivní, je to smíšek.“

Jak hodnotíte vztah s klientem? Jak se změnil v průběhu času?

„Myslím, že jsme se našli v tom, že na něj jsem mohla působit tím klidem, tou náručí a že jemu to hodně dávalo. Myslím, že jakmile začnete chodit za kterýmkoli dítětem častěji, tak Vás pozná. Tyhle menší děti to vnímají asi trochu jinak, než ty větší. No a projektem za brány se ten vztah dostal zase úplně někam jinam, protože mu najednou nabízíte úplně nevšední

zážitek. Že ho vezmete úplně do neznáma, kde se nejdřív třeba bojí, ale pak si to začne užívat. Když se pak dostanou do nové rodiny, tak je to pro ty děti, které nechodí za bránu, obrovský šok. Jsou v nové rodině a ještě je tam spousta úplně nových situací. A Vám to dá daleko větší možnosti si s ním něco užít. Venku je opravdu velká výhoda toho soukromí. I když jdu s ním do té herny, tak jak je tam těch dětí hodně, tak to strhává jeho pozornost, taky třeba bere jednu hračku za druhou do ruky a jenom tak těká, takže tam není taková možnost to dítě víc rozvíjet. Ale rozhodně díkybohu za tu hernu. Ale přeci jen venku na to máte klid a můžete se mu věnovat naplno a on vás vnímá. Sestry je samozřejmě taky učí, ale třeba si vezmou knížku a všichni si v ní ukazují. Co se týče vývoje, tak v roce tam třeba všechny děti jedí lžící, protože jim je sestry rozdají a oni to s tím prostě zkusí a není tam čas řešit, jestli něco ukápló na zem. Naopak se tam nespěchá s nočníkem. Ale třeba co se týče řeči, tak jsou trošku opožděný, protože v rodině na ně pořád někdo mluví, jenom na ně. A tady je skoro pořád jedno z pěti nebo sedmi.“

Jaké byly Vaše první pocity?

„To si přesně pamatuju. Řekli mi, že teda mám jít za chlapečkem, který tam klečel opřený u takového sluníčka uprostřed místnosti. On na mě koukal, co tam dělám, proč že jsem přišla, kdo že jsem. Měl dlouhé černé vlásy, které mu trčely, jako kdyby měl vietnamský klobouček, takže jsem si myslela, že je to Vietnamec. Pak jsem zjistila, že je to Rom. Ale to podstatné vůbec není, ta národnost nehraje roli. Příště už byl ostříhaný. Dodneška mě mrzí, že nemám fotografii, kterou bych mu mohla dát do deníčku.“

Jaká je nyní Vaše motivace vykonávat dobrovolnickou práci?

„Od takové práce se neodchází, dokud je potřeba, to prostě nejde. Dokonce jsem měla zlomenou nohu, a přesto jsem tam docházela. Tenkrát si to chlapeček užíval nejvíc, protože mě tam vždycky někdo přivezl, kdo si s ním musel trochu hrát, protože já jsem s tou sádróu moc nemohla kolem něj poletovat. To se nedá odstrihnout, dokud to dítě máte. Možná kdyby šel někam do rodiny, tak si dám pauzu, protože to nevíte, co to s Vámi udělá. Ale zatím mám opačný problém, že vidím, že mu nemůžu dát, co potřebuje, že vlastně pořád přemýšlím, jak to udělat. Nedovedu si představit, že by se někam neudal a že bych za ním musela chodit ještě v jeho třech, pěti letech. Ne, že bych neměla čas, to vůbec, ale koukat na to, že to dítě je pořád samo. Dneska je to pro něj prostředí, které bere jako domov, on neví, že by to mohlo být jinak. Někdy brečí, když odcházím, někdy ho to opravdu rozruší, ale pořád jsou ty sestry pro něj

rodina. Ale nevím, jak to bude hrát, až odroste a to nevím, jak bych skousla. Kolegyně mi na supervizi říkala, že to měla podobně a nakonec šlo dítě do adopce do zahraničí, tak ať vydržím. Bohužel musí nejdřív proběhnout nabídka regionálně tady, pak regionálně a pak až můžou to dítě nabízet do zahraničí. Je to docela smutný, že se to musí takhle táhnout, protože mu samozřejmě běží čas. Když se budete soudit o auto, tak ho můžete v garáži postavit na špalky, ale to dítě roste a utíká mu důležitý čas, kdy ho můžete ovlivnit. Říkají, že dítě, když se mu věnujete do dvou let, mu můžete zvednout IQ až o dvacet. A to je hodně, že jo. To může z průměrného dítěte být lehký génius a z retardovaného průměrné. A oni tady tu péči mít nemůžou a jsou o to okradený jenom tím, že ty zákony a ten systém je takhle pomalý.“

Co by pro Vás bylo důvodem k zanechání činnosti?

„Samozřejmě zdravotní důvody, kvůli kterým by člověk nemohl. Nebo může člověk změnit práci, kde by to nemohl dělat. Takže venkovní činitel určitě může nějaký zasáhnout. Ale pak by to mohlo změnit ještě to, co jsem zatím nezažila, což je to když to dítě odejde. Nevím, jak to budu cítit, až se pak udá. Zatím to mám nastavené tak, že zaplat'pánbůh, že se udá, ale nevím, co pak udělá to srdce. Tak to zatím nevím, i když to rozhodně není tak, že bych to chtěla skončit.“

Jaké jsou Vaše vztahy s organizací a s ostatními dobrovolníky? Jsou Vám v něčem nápomocní? Pomáhají Vám supervize?

„Na supervizích se člověk dozví cokoli, co chce vědět. Podpora od Malíčku je obrovská, ale je to spíš o tom, kdo jak chce. Když bych se chtěla víc družit, tak asi můžu, ale zatím máme spíš tendence mít s tím dítětem soukromí, takže nevyhledáváme společnost. I kdy už jsem si jednou říkala, že by bylo fajn, kdyby měl vedle sebe trochu tahouna, nějaké starší dítě, protože je trochu plachý a trošku se bojí. Myslím, že když bych to nadhodila, že se někdo nabídne, ale zatím jsem to neřešila, neměla jsem zas až takovou potřebu. Na oddělení, kde jsem já, jsou sestry báječný, myslím, že pochopili, že jim můžeme taky trochu pomoci. Ale slyšela jsem, že na některých odděleních to tak není, že Vám tohle nedovolí nebo Vám třeba jen dítě dají přede dveře. Jsem ráda, že tam kde jsem, nám sestry vycházejí vstříc, že jsem si dítě mohla vykoupat, nakrmit, protože tam vznikají ty vztahy. Když by to nebylo možné, tak by tam ta vazba s tím dítětem nemohla být taková.“

Jaké byly reakce okolí na Vaše rozhodnutí stát se dobrovolníkem?

„Někdo na mě koukal jako na blázna a nakonec byl překvapený, že to dělám děle, protože si třeba mysleli, že je to jen takové momentálně. Jinak se o tom snažím s lidmi hodně mluvit, protože se domnívám, že by se to mělo dostat do povědomí. Motivovala jsem jednu kolegyni, ale ta pracuje od pondělí do pátku, tak by to pro ni byl časově asi problém. Také jsem pár lidí motivovala, aby si zažádali o pěstounství. Ale mám takový opačný poznatek, že když se s tím dítětem vracím MHD k dětskému centru a vystupuji v Krči, tak mě ty ženy probodávají pohledem, aby mi dali najevo, jak nesouhlasí s tím, že tam jedu svoje dítě dát, protože neodhadnou, jestli jsem jeho matka nebo kdo jsem. Takže s negativními reakcemi se setkávám spíš z toho pohledu, že lidi nevědí, kam to zařadit.“

Kolik času dobrovolnictví věnujete? Je to pro Vás časově náročné?

„Dřív jsem tam trávila dopoledne, asi dvě hodiny, ale zase než tam člověk dojede a vrátí se, tak to bylo celé dopoledne. Ale teď, když můžeme za bránu, tak je ten čas uvolněnější a беру si chlapečka na celý den.“

Co vám dobrovolnictví přináší?

„Dobrý pocit. Ale tohle je stupidní otázka. Mě nezajímá, co mě to dá mě, já to chci dělat. Dobrovolničení jako takové mi dá asi ten dobrý pocit, že chci využít své možnosti udělat někomu radost. Ale v případě tohoto chlapce mi už jde samozřejmě o něj, to už je téměř člen rodiny, ten už v tom srdci bude navždy.“

Co to přináší klientovi? Organizaci? Společnosti?

„Myslím, že i když jednou třeba nebude vědět, že byla nějaká teta, tak že to v něm nějakým způsobem zůstane. Také si myslím, že může vycítit, že je to upřímné, že to dělám pro něj a že je středobodem toho vesmíru, i když na chvíličku. Chci, aby to jednou věděl. Doufám, že se to do něj otiskne a že mu to umožní v té nové rodině navázat vztah. Protože ten náš vztah určitě hluboký je. Co se společnosti týče, tak se snažím trochu šířit osvětu i v romské otázce. Myslím, že třeba Boučková neudělala úplně dobrou službu tím, že vydala svoje knížky, že k tomu teď lidi přistupují daleko hůř, což třeba ve světě není. Proto já říkám, že ty děti jsou zlatý. Ale v okamžiku, kdy přijde do první třídy a holčička si odsedne, protože je tmavý, tak začnou problémy. A pak když ho mezi sebe přijmou ostatní Romové, tak se k nim bude chtít samozřejmě přidat. Proto já si myslím, že by pro něj bylo lepší, kdyby se dostal do ciziny,

protože tam má šanci žít normálně. Tady je ten rasismus hodně veliký. Ale aby to byla služba pro společnost, tak bych se musela asi namnožit. Nebo by to byla služba pro společnost, kdybych dokázala tomu dítěti dát domov, což mu nedávám. Já se mu jen na chvíličku propůjčuju a to ještě jen jednomu. Je to jenom kapička. Kdyby každý dal kapičku, tak možná, ale jsou lidi, kteří nikdy nebudou dávat ani tu kapičku.“

Máte nějakou zpětnou vazbu? Od dítěte? Od organizace?

„Od dítěte to samozřejmě cítím. Tam každý, kdo by se mu věnoval, by byl pro něj důležitý. Dokonce bylo jedno období, kdy se mu víc věnovala jedna sestřička individuálně a on pak byl úplně po ní posedlý. Takže v okamžiku, kdyby měla některá čas se mu věnovat, tak on bude spokojený. To bylo pak dokonce období, kdy se mnou nechtěla ani odcházet, což jsem strašně těžce snášela teda. To jsem si říkala, jestli to má vůbec smysl tam za ním docházet, ale pak se to samozřejmě rychle zase otočilo, protože tam na to ty sestry čas opravdu nemají. Aby to tam ty holky prosadili, tak museli udělat hrozně práce a já že jsem součástí toho, tak to nemám pocit, že bych za to měla být nějak chválená. Ale to že to ostatní vnímají hodně pozitivně, jsem si uvědomila, když jsem žádala o parkovací kartu do areálu a ptala jsem se, jestli je to možné a sestry mi říkaly, že kdo jiný by měl tu parkovací kartu mít. Ale jsem pořád jen jedním malým kolečkem toho všeho a jsem jen jedna z mnoha a budu poměrně snadno nahrazená, protože těch lidí, který tam chtějí chodit je prostě hodně.“

Co byste na své práci změnila? Máte nějaké podněty na zlepšení?

„Určitě když bych začala chodit za jiným dítětem na jiné oddělení, kde by ty sestry nebyli takhle vstřícné a třeba mi to dítě jenom daly, tak bych to asi přestala dělat. To bych měla asi pocit, že tam jsem nechtěná, že tam nejednou nemám ten prostor, na který jsem zvyklá, že tam ke mě nemají důvěru a že tam plýtvám svým časem.“

„Mým velkým přáním by bylo vzít si to dítě domů nebo na víkend. Vysvětlení je teda takové, že těm dětem se špatně vysvětluje, že se pak musejí vracet a měli by v tom zmatek, ale takhle mám pocit, že bych mu mohla dát více času. A samozřejmě by mi hrozně moc pomohlo, kdybych s ním mohla jezdit autem, což se nesmí. Ale chápu, že je to právně dost složité. Taky chápu, že třeba v té domácnosti je asi větší pravděpodobnost nějakého úrazu, ale venku se vám zase může ztratit. No nevím, to by mi určitě pomohlo, kdyby to šlo.“

Máte se tam na koho obrátit v případě problému? Je to pro Vás důležité?

„Já myslím, že určitě. Markéta je tam v podstatě pro všechno, takže bych se obrátila na ní a ona by pak určitě nějak pomohla. Určitě je pro mě důležité vědět, že se tam můžu na někoho obrátit. Jinak bych tu činnost nemusela dělat přes nějakou organizaci. Třeba kolegyně chodí do Klokánku, ale je tam jediná, takže si s ní vlastně v uvozovkách neví rady. Ale to je asi na trochu jiným statusu, protože do nemocnice nemůžu jen tak přijít a vzít si dítě, to vám tam nikdo nedá, protože tam mají zodpovědnost. Takže oni v Maličku za nás tu zodpovědnost přebírají. A mají teda obrovský zkušenosti.“

Jaké jsou Vaše cíle v dobrovolné činnosti? Čeho chcete dosáhnout? Jde Vám především o klienta nebo o svoje naplnění?

„Tak rozhodně to není zaměstnání, kde bych se chtěla stát šéfem. Ale určitě by se mi líp usínalo, kdyby se chlapeček dostal do dobré rodiny a ještě líp by se mi usínalo, když bych se s ním mohla občas v té rodině vídat, protože to se prý občas povede a už se mi samozřejmě do toho života zapsal a považuji ho za součást sebe. Obecně to dělám, protože můžu a protože mi tam osud postavil tohohle chlapečka, tak to dělám prioritně pro něj. Ale mám zatím představu, že to zrovna tak budu dělat pro další dítě, protože ty děti jsou prostě všechny úžasný. Kdyby mi bylo o deset míň, tak by mým cílem bylo vzít si toho chlapečka domů. A jelikož tam má sestru, tak třeba časem i jeho sestru.“

Příloha č. 5:

Respondentka č. 4:

24 let, bydlí v Praze s rodiči, bude se stěhovat k příteli; studuje 5. ročník obor Mezinárodní vztahy a evropská studia, předtím studovala obor Sociální práva a sociálně-právní činnost v Karlových Varech; velmi sportovně založená, hraje závodně házenou – pražský přebor, dále hraje volejbal, má ráda kolo, lyže, míčové hry; sportovně založená je celá rodina – maminka hrála a trénovala házenou, táta hrál fotbal; je ateistka – ale maminka je věřící, křesťanka; byla vychovávána v křesťanství; ráda vzpomíná na své dětství, které bylo bezstarostné a harmonické

Jak dlouho dobrovolnickou činnost vykonáváte?

„Oficiálně jsem dobrovolníkem rok a půl, ale neoficiálně, jelikož maminka je dobrovolníkem v Maličku už 6 let, tak jsem docházela s ní. Ne teda pravidelně každý týden, nebo jak chodila ona, ale třeba jednou za měsíc jsem s ní šla. Tak jsem o tom měla docela přehled.“

Jaký byl prvotní impuls k dobrovolnictví? Kde jste se s dobrovolnictvím setkala poprvé?

„V běžném životě jsem k dobrovolnictví přístup měla. Na ulici jsem se setkávala s lidmi, kteří prodávají různé předměty na pomoc různým projektům, dále jsem o dobrovolnictví věděla z internetu i z televize. Takže jsem věděla, že dobrovolnictví existuje, ale že není pro každého. Sama jsem o něm začala přemýšlet díky mamce, která do Maličku docházela. Měla jsem zájem o děti, o práci s nimi. Byla jsem vždycky nějakým způsobem obklopená dětmi, mám mladší ségru, kolem jsem měla mladší sousedky, sestřenice a bratrance, takže se od malička o ně starám. Když jsem mohla nakouknout tady na ty děti, tak jsem to brala jako příležitost se něco naučit a naopak jsem měla pocit, že jim můžu něco předat.“

Bylo to v době, kdy už jste kolem sebe neměla mladší děti?

„Vlastně jo, už jsem ve svém okolí neměla o koho pečovat, tak jsem začala docházet tam.“

Proč jste si vybrala právě Malíček?

„Našla si to mamka přes Thomayerovu nemocnici, kde máme známého, za kterým občas docházela a všimla si tam vývěsky na Lékořici a Malíček spadá pod ní. Já jsem k tomu tím pádem měla přístup přes ni, přivedla mě k tomu ona, protože tam byla spokojená.“

Měla jste před zahájením dobrovolnické činnosti představu, co bude tato práce obnášet?

„Ze začátku jsem samozřejmě nevěděla, co budu dělat. Už vůbec jsem neměla představu, jak mě ty děti budou brát. Pak jsem si neuměla představit, že budu ty děti muset třeba hodinu bavit nebo co budu dělat s úplně malýma dětma, který budou převážně spát, nebo naopak co budu dělat s většíma, který baví malovat třeba hodinu, ale pak co dál. Tak jsem přesně nevěděla, co s nimi budu dělat a do čeho jdu.“

Jsou nějaké schopnosti, které jsou pro tuto práci potřeba? Musela jste se něco předem nebo v průběhu činnosti učit?

„Zkušenost jsem sama měla pouze se staršími dětmi a neuměla jsem se starat o miminka. Dostala jsem dvouměsíční holčičku a bála jsem se, abych jí třeba nezlomila ručičku, když jí budu oblikat. Nicméně předem jsem se nic neučila, až v průběhu. Sestry mi tam se vším pomohly, všechno mi ukázaly, řekli mi, jak co dělat a že se nemusím bát.“

Jaké vlastnosti jsou podle Vás důležité pro vykonávání této činnosti?

„Určitě hlavně sebeovládání. Kolikrát jsou situace, kdy Vás ty děti vytočí, že když by to bylo Vaše dítě, tak byste mu jednu švihla a vysvětlila mu, že tohle se prostě nemůže, ale tohle si dovolit nemůžete. A člověk musí mít kladný přístup k dětem. Když by člověk neměl rád děti, tak to vůbec nemůže dělat, tu práci. Pak taky ochota určitě.“

Jakých vlastností si vy osobně na sobě ceníte? Pomáhá Vám tahle práce tyto vlastnosti prohlubovat? Cítíte, že se vyvíjíte?

„Cítím, že se vyvíjím duševně. Taky se určitě připravuju na to, že budu jednou matka, tak se o ty děti budu umět postarat. Taky si prohlubuju citění a povědomí o tomto problému. Dřív měl člověk tendenci si myslet, že jsou v tom centru ty děti chudáci.“

Měla jste před zahájením činnosti nějaké obavy? Z čeho?

„Ze začátku, když se stanete dobrovolníkem, tak se Vás na pohovoru ptají, jaké dítě chcete. Jestli Vám bude vadit, že je dítě postižené, nebo že je to Rom, že je od drogově závislé matky, protože ty děti jsou trochu jiné. Tam můžete trochu ovlivnit, jaké dítě dostanete a snížit tak trochu ty svoje obavy. Stejně ale můžete dostat dítě, které s Vámi odmítne navázat jakýkoli vztah a pak se to musí ukončit, protože to nikam nepovede. Také je tam obava, jak vás přijmou ty sestry. Byla jsem s mamkou 6 let na jednom oddělení a teď jsme přecházeli na jiné, tak to ze začátku bylo určitě takové odtažitější, ale teď už je to zase v pohodě.“

Jaké byly Vaše první pocity z výkonu dobrovolnické práce?

„Mám první dítě a mám jí už 2 roky, měla jsem jí od malička, tak jsem si jí zamilovala. Teď už má svolení k adopci a půjde v nejbližší době do zahraničí. Bylo to malinký miminko, který prostě leží a kouká na Vás, když ho vezmete, tak se usměje. A ve vás je to hřejivý teplo, že mu třeba pomůžete, že mu můžete nabídnout tu náruč, že se třeba bude mít líp, i když jenom na chvílku, ale že mu bude dobře.“

Měla jste nějaké preference? Chtěla jste spíš holčičku nebo chlapečka?

„Nechtěla jsem postižené dítě, ale jinak mi bylo jedno, jak bude staré, zda to bude holčička nebo chlapeček. Byla jsem spokojená, s miminkem je asi každá žena spokojená, když to tak řeknu.“

Jaká je Vaše motivace nyní?

„Tak teď už je to takový, že holkám je 2 a čtvrt roku, pořád se něco učí, začínají už opakovat věty. Takže mám v tuhle chvíli touhu jí učit, aby do toho života něco získali, trochu jí pomoci dohnat ty vrstevníky, protože jsou v tuhle chvíli trochu opožděné, tak jí aspoň trochu nahradit normální život. Trošku je předpřipravit pro budoucí život.“

Co by pro Vás bylo důvodem k zanechání dobrovolnické činnosti?

„Začala jsem teď pracovat, tak je to složitější. Chodím už jen jednou týdně, v sobotu dopoledne. Odpoledne totiž chodí jejich budoucí adoptivní matka. Jelikož ale teď už půjdou holky do adopce, tak teď už nebudu chodit. Musím se v práci trošku zapracovat, jsem tam teď“

dva měsíce, trochu si to časově uspořádat, ale doufám, že pak zase budu mít možnost pokračovat. Takže jednoznačně hledisko časové.“

Jak se vyvíjí Váš vztah s klientem?

„Ted' jak už jsou starší, tak se pořád vyvíjí a mění. Jsou tam pořád nové pokroky, to je každý týden něco. Začali chodit, mluvit, dávají dohromady věty. Co se našeho vztahu týče, určitě se taky prohlubuje, když už je ted' větší, myslím, že to hodně vnímají, že jsme tam pro ně. Dřív když jsem odešla, tak si třeba lehla a hned šla spát a podle mě to moc nevnímala, ale ted' už ví, že jsem tam pro ni. Už mi třeba neříká „teta“, ale jménem.“

Myslíte si, že jste připravená na adopci?

„Na jednu stranu je to strašná radost, že půjdou domů a dostanou se do normálního života. Na druhou stranu byli s námi dva roky, takže jsou to takový miminka naše, máme je rádi, tak to bude těžký, ale musí to tak být. Do toho programu jsme s tím šli, že to takhle musí být.“

Máte s maminkou dvojčata. Jak schůzky organizujete? Snažíte se je spojovat nebo se věnujete každá svojí?

„Věnujeme se každá svojí holce, obě holky ví, že mamka je pro jednu a já pro druhou. Trochu problém vzniká, když přijde jenom mamka, protože mě „moje“ holka hledá a ptá se na mě. Ale není tam žádný problém. Ten byl, když byly holky menší, když jsem si začala hrát s druhou holkou, tak moje se začala vztekat, ale ted' už je to v pohodě. Jinak se snažím věnovat být tam především pro to svoje dítě.“

Jak hodnotíte Vaše vztahy s organizací a ostatními dobrovolníky? Jsou Vám v něčem nápomocní?

„Malíček jako takový znám jenom ze supervizí nebo když se jede na výlet, což si myslím, že je pro ty děti výborný. Obzvlášť ty starší, pro který je ta zahrada malá. Supervize jsou přínosné v tom, že se člověk dozví o těch dětech něco víc, i o těch ostatních. Můžeme se na cokoli zeptat. Člověk zjistí i o ostatních dětech na oddělení, na co si třeba má dát pozor, ted' je tam jedna holčička, která třeba ostatním dětem ubližuje. Jinak co se týče vztahů s ostatními dobrovolníky, tak se tam moc nesetkáváme, většina dobrovolníků chodí odpoledne

a já dopoledne, samozřejmě na těch supervizích se pozdravíme. Občas se skupinky utvoří, že se ty lidi znají. Jednu dobrovolnici třeba vozíme domů.“

Jaké byly reakce Vašeho okolí?

„Většinou se zajímají, jaký to je, co spolu děláme a tak. Jsou překvapení, ale spíš jsou reakce kladné.“

Motivovala jste někoho ze svého okolí?

„Motivovala jsem kamaráda, který je rodinně založený, je z toho úplně nadšený, že by to taky chtěl dělat. Což by bylo úžasné, protože ty děti v domově se chlapů bojí, protože je moc neznají. Teda na druhou stranu je strašně rádi zkoumají, protože je to pro ně neznámé, všude jsou jen ženy. Jsou tam sestry, psychologičky, doktorky, dobrovolnice, tak je to pro ně zajímavý, ale když vidí muže, začnou třeba i brečet, protože se bojí.“

Kolik času dobrovolnictví věnujete? Je to pro Vás časově náročné?

„Dokud jsme chodili za bránu, tak jsme chodili 2-3 týdně. Chodili jsme třeba jednou až dvakrát na celý den, třeba od 9 do 18. Teď ale chodím jen jednou, na dopoledne od devíti do 12. Náročný časově to teď celkem je, ale dá se to přizpůsobit. Je to spíš o tom chtít a najít si ty dvě tři hodinky pak není problém.“

Co Vám dobrovolnictví přináší?

„Pocit štěstí. Je to zadostiučinění, že někomu pomůžu, i když nepatrně, ale pomůžu mu naučit se něco, přizpůsobit se společnosti a připravit ho na ten život.“

Co přinášíte vy klientovi? Organizaci? Sestrám? Máte zpětnou vazbu?

„Dětem to podle mě přináší pocit, že za nimi někdo přijde. Dítě tam tráví celou dobu se sestrou a to dítě ví, že za ním prostě přijdete. Děti si uvědomují, že ten dotyčný přijde pouze za nimi, že jsou jedinečné. U těch starších je to opravdu znát, že to vnímají tak, že je to pouze jejich teta. Říkají i třeba ostatním dětem, že „za mnou přijde teta a s tebou si hrát nebude“. Vědí, že je to prostě jeho teta. Jinak sestrám to určitě přináší pomoc. Oni tam mají třeba 6 dětí na starost, takže tím, že si to dítě vezmu, třeba ho nakrmím a vykoupu, tak jim to pomůže. Jsou nápomocné, oni ty děti znají a řeknou Vám, jak se třeba ten den děti mají, co s nimi máte dělat, že třeba nemají ten den náladu, tak ať třeba nechodíte ven, že to bude lepší. Navíc

vždycky, když volám, jestli můžu přijít, oni řeknou „určitě přijďte, budeme rádi. Pokaždé nám sestry poděkují, na supervizích nám i Markéta poděkuje, že za těma dětmi docházíme.“

Váží si Vaší práce společnost?

„To myslím, že vůbec. Myslím, že hranici centra to moc nepřesahuje. Že společnost to nevnímá. Ví, že jsou nějaké děti v nějakých domovech, ale jinak myslím, že ten zájem není. Obyčejný lidi tu skutečnost myslím ignorují. O dobrovolnictví neví nebo si myslí, že je to něco náročného, že by je to omezovalo.“

Co byste na své práci změnila? Máte nějaké podněty na zlepšení?

„Zmenšila bych počet dětí na jednu sestru, i když trend je spíš opačný, dřív to byli děti tři, teď je jich šest. Taky bych tam zavedla víc programů pro ty děti, hlavně ty starší, aby se víc rozvíjeli, chtělo by je to trochu povzbuzovat.“

Máte se na koho obrátit v případě jakéhokoli problému?

„Určitě se můžeme obrátit na psychologku, na vrchní sestru, na Markétu. Vždycky se někdo najde, na koho se můžete obrátit. Je to určitě jistota, že kdyby náhodou se něco stalo, tak se mám koho zeptat. Nebo teď, když mi bude dítě odcházet, můžu jít za psychologkou a myslím, že je lepší jít za někým, kdo tomu problému rozumí, než třeba za svým psychologem, který o tom problému pořádně nic neví.“

Jaký máte ve své dobrovolnické práci cíl? Čeho chcete dosáhnout? Jde Vám především o blaho dítěte, organizace nebo společnosti?

„Samozřejmě dovést dítě k adopci. A tím třeba i zmenšit počet dětí, který v tom centru budou. Nejvíc mi jde samozřejmě o konkrétní dítě, protože s ním navážu vztah. Prioritou je určitě to dítě. U organizace vnímám, že ta to pouze zastřešuje a společnost si myslím napravit už nejde. I když možná v budoucnu by bylo fajn udělat nějakou osvětu. Na druhou stranu chtějí teď rušit dětský centra, tak uvidíme, jak to bude.“

Příloha č. 6:

Respondentka č. 5:

58 let, pracuje ve finančním oddělení ve stavební firmě na plný úvazek; má spoustu zájmu – četba, literatura - neumí si představit den bez knížky, především čte beletrii, ale i odbornou literaturu, chodí ráda do divadla, pravidelně chodí cvičit; sama o sobě říká, že je „kavárenský povaleč“; je spíše extrovert, ale občas uvítá samotu a dokáže si jí užít; absolutní ateista, myslí si, že nic mezi nebem a zemí není, ale sama v sobě stále něco hledá; není schopná věřit, spoléhá se jen sama na sebe; vyrůstala v úplné harmonické rodině, měla starší sestru a nikdy necítila, že by rodiče mezi nimi dělali jakékoli rozdíly; sama má jedno dítě, syna, 33 let, který se odstěhoval do malé vesnice na jihu Čech, má 2 vnoučata – kluk a holka

Jak dlouho se dobrovolnictví věnujete?

„Bude to 8 let. Byla jsem v druhém kole náborů. Tenkrát se o tom ještě moc nevědělo, ten projekt začínal a zájemců ještě nebylo tolik, ta kapacita zdaleka nebyla pokrytá. Přesto jsem začala až po třičtvrtě roce od zaslání „přihlášky“ paní Ostré, pak jsem to urgovala ještě asi po půl roce znovu, tak jsem přemýšlela, jestli v tom nebyl trochu záměr, jak si prověřit, jestli je ten zájem opravdový.“

„Zpočátku, co jsme slyšely, tak nebyla ještě oboustranně vytvořená ta důvěra. Že i ze stran těch sester byl trochu ostych, sestry se cítily ohrožené. A já se jim vůbec nedivím, protože mě kdyby někdo přišel na pracoviště a říkal, že to mám dělat tak a tak. Oni k těm dětem mají neuvěřitelný vztah a najednou jim ty jejich děti začne někdo brát. Je pochopitelné, že z toho měly obavy. Když jsem do projektu vstoupila já, bylo to už trošku lepší, ale stále se to vyvíjelo.“

„Takže jsem začala jako dobrovolnice ještě předtím, než se mi narodil vnuk. První moje svěřené dítě byla holčička, tříměsíční. Pak se narodil můj vnuk, v prosinci. A o vánocích jsem si uvědomila ten rozdíl, že to moje vnouče bylo očekávaný, milovaný a ta moje holčička, která tenkrát byla čtyřměsíční, tam na štědrý den ležela v postýlce a nikoho nezajímala. Tak jsem si uvědomila ten rozdíl už od toho počátku, na té startovní čáře, že to rozhodně není, že všichni mají stejné šance, to zdaleka ne.“

Jak jste se k dobrovolnictví dostala?

„Když jsem byla mladá, o dobrovolnictví jsem se vůbec nezajímala, měla jsem spoustu svých zájmů a tak nějak to šlo mimo mě. Ale pak přišlo velmi nepříjemné období. Onemocněl otec, diagnostikovali mu rakovinu, rok a půl na to zemřel. Měsíc na to onemocněla matka, za rok zemřela taky. Když zemřela, sestra, který bylo 49 let mi oznámila, že si našla bulku, ale čekala až zemře matka, za rok a půl taky zemřela. Takže vlastně celá rodina, ti nejbližší. Vzápětí onemocněla moje kamarádka ze střední školy. Každý měl teda jiný typ rakoviny, ale mělo to stejný průběh a já jsem u všech byla až do konce, zařizovala jsem hospic. Šlo to opravdu jedno za druhým a když zemřela i ta kamarádka, která mě celou tu dobu držela, věděla jsem, že mám dvě možnosti – buď si hodím mašli nebo se seberu. Zvolila jsem druhou možnost, postupně jsem se z toho vyhrabávala, například jsem oprášila angličtinu, začala jsem chodit do jazykovky. Dala jsem si postupné cíle, postupně jsem se z toho vyhrabávala. Obnovila jsem divadla a kulturu. A pak jsem jednou seděla na balkóně a uvědomila jsem si, že jsem spokojená, že žiju hezky. Ono po tom všem se Vám absolutně změní hodnoty, přestanete řešit nesmysly. Říkala jsem si, že je vlastně všechno v pořádku, že jsem zdravá, syn v pořádku, i manžel. A najednou mi to přišlo až trochu sobecký. Že jsem si až říkala, že tak prosvištíte tím životem a co. Tak jsem přemýšlela, co začnu dělat, ale jelikož nejsem tvořivý člověk, tak jsem přemýšlela co dělat, aby to mělo smysl. A jelikož jsem vášnivý čtenář, tak mě napadlo, že bych chodila do krčské nemocnice dětem číst. Hledala jsem na internetu, na koho bych se mohla obrátit a tam jsem našla Malíček. A když jsem to rozklikla, tak bylo jasné, že tohle přesně bych chtěla dělat. Jedině jsem se bála, jestli na to nejsem už moc stará, blížilo se mi 49 let, protože jsem si myslela, že to mají být lidi ve věku jakoby rodičů těch dětí.“

Proč jste si vybrala zrovna Malíček?

„Chtěla jsem pracovat s dětmi. Po tom, co jsem prošla těma peripetemi se svými blízkými, tak tam není vývoj. U všech čtyři případů to jde přesně obráceně, normální člověk se Vám mění pod rukama až po ty plíny, krmení a není cesty zpět. Takže jsem věděla, že toho bych nebyla schopná. Z toho důvodu, že jsem si to prožila a na to bych neměla sílu. O Malíčku jsem si říkala, že to by mohlo něco přinést.“

Měla jste představu, co to bude obnášet?

„Přečetla jsem si na stránkách, že budu pravidelně docházet za nějakým miminkem, se kterým bude žádoucí, aby vznikl vztah a věděla jsem proč. Protože to dítě, když nepocítí lásku

někoho konkrétního, tak do budoucna nebude schopno nějakého vztahu, citu nebo ho strašně špatně navazuje. To jsem si myslela, že zvládnou.“

Měla jste před zahájením činnosti nějaké obavy?

„Měla jsem strach, že neuspěju. Ale v tom smyslu, že bych to cítila jako svojí vlastní prohru. Bylo to pro mě natolik neznámé, že jsem z toho měla obavy. Z každé nové věci mám obavy a až když tu věc zvládnou, tak se divím, čeho jsem se vůbec bála. Ale já si sama dávám takové úkoly, že musím překonat nějaké nové věci. Jsem celkem konzervativní člověk, mám ráda pravidla, stereotyp do jisté míry, hodně plánuji, protože když nechám něco živelně, tak nestihnu nic. Každý Vám řekne, že není čas, ale on je, jen se musí naplánovat. No ale občas udělám ráda něco, co jsem ještě nikdy nedělala a pak je to dobrý. Takže i tady jsem se bála, ale teď už ani neumím říct čeho. Prostě toho, že selžu.“

Jsou nějaké schopnosti, které pro tuto práci potřebujete? Musela jste se něco předem nebo v průběhu činnosti učit?

„Předem ne, ale samozřejmě třeba na tom zácviku, když nám ukazovali, jak se drží mimino, tak jsem na to koukala jako ty holky, co děti neměli. Protože mám respekt, nejsem mistr světa, tak jsem dávala pozor. Předem jsem se neučila, ale bavilo mě se cokoli učit. Byla jsem třeba i na kurzu muzikoterapie. Taky jelikož jsem měla dítě s lehkou mozkovou obrnou, tak jsem chodila na kurz kojeneckých masáží, zdálo se mi to skvělý a potom jsem to na tom dítěti praktikovala. Kdykoli když byla možnost zúčastnit se nějakých přednášek, tak jsem šla. Třeba na kurz první pomoci, kde jsme cvičili třeba umělé dýchání s miminky. To já ráda, zajímá mě to. To dobrovolnictví se dá tak „odbít“, že si tam to dělátko jenom chováte, což je teda strašně dobře, ono je pro ně dobrý každý kontakt, ale můžete mu pak dát i něco víc. A mě to hodně chytlo a hodně mě to baví. Navíc já to využiju třeba i pro vnoučata.“

Jaké vlastnosti jsou podle Vás důležité pro vykonávání této práce? Jakých vlastností si vy osobně na sobě ceníte?

„Já sama si myslím, že je dobře tuhle činnost dělat, když je člověk vyrovnaný a spokojený a ne si tam léčit nějaký mindrák. To považuju za důležitý. Oni asi taky dají tomu dítěti to, co potřebuje, ale když jste vyrovnaná a spokojená, tak to potom předáváte dál. Děti ty vycítí každou lež, přetvářku. Potom určitě empatie, umět se do nich vcítit, nevnucovat jim svojí představu, ale zkusit, jak jim by se to líbilo, jaký způsob a přizpůsobit se.“

Pomáhám vám činnost tyhle vlastnosti prohlubovat?

„Určitě jsem se naučila být daleko tolerantnější. Člověk se celý život pohybuje mezi určitými lidmi, ale nepřijdete do styku s lidmi, kteří jsou úplně jiní. A to se mi stalo právě v centru, kdy se divím, proč si třeba biologická matka nevezme antikoncepci. Podívovala jsem se nad tím, že tam matka odloží třetí dítě a sestry mi vysvětlili, že to jsou lidé, kteří nevědí, co bude druhý den, co nad tím nepřemýšlí. Tak teď už jsem schopná to pochopit, ale pociťuju nad tím lítost.“

Jaké byly vaše první pocity z výkonu dobrovolnické práce?

„Měli jsme ten úvodní kurz, to zacvičení, kde nám všechno řekli, všechny zásady a ukazovali nám, jak s těmi dětmi zacházet. A oni už předem podle dotazníku a podle konzultace s psychologkou už Vám jakoby přidělí dítě, aniž vy to ještě víte. Pak jsme za nimi teda šli a měla jsem ani ne tříměsíční holčičku. Byl to zvláštní pocit, protože jsou tam ještě kolem lidí a máte pocit, že Vás pozorují. Byl to zvláštní pocit, když jsem si jí chovala, ale nemůžu říct, že by tam okamžitě naskočil ten vztah, to ne. Ale bylo to prostě miminko, o kterém jsem věděla, že za ním budu chodit a těšila jsem se na to.“

Měla jste nějakou představu nebo nějaké preference?

„Bylo mi jedno, zda to bude kluk nebo holka, nevadilo by mi ani romské dítě. Jenom jsem psala do toho dotazníku, že mám obavy, že bych nezvládla s tím dítětem pracovat.“

Jaké jste měla děti?

„Měla jsem 6 dětí. První dítě byla holčička, tu jsem měla od tří měsíců a ten vztah tam naběhl už po 6 týdnech, kdy se mi po ní strašně stýskalo. Dokonce ten vztah tam byl oboustranně, protože já myslela, že takový miminko bude jenom spát. A ze začátku, když jsem s ní chodila po té zahradě, tak pochopitelně spala. Ale pak se mi stalo, že už na mě koukala, víčka už jí padaly, ale pak jsem to i konzultovala se sestrou a ona si mě prostě užívala, protože jsem jí byla milejší, než spát. Po třech a půl měsících si holčičku vzala k sobě biologická babička.“

„Druhý byl chlapec z dvojčat, tehdy mu bylo 13 měsíců, teď bude mít osm let a jsem s ním stále v kontaktu. Spolu jsme byli do jeho 3 let. Šli i se sestrou do pěstounské péče, ale v současné chvíli jsou děti v adopci. A já jelikož jsem měla s tím dítětem úžasný vztah, tak

jsem mu to samozřejmě přála, ale zároveň jsem trochu zpanikařila, že třeba noví rodiče nebudou vědět, takže jsem zanechala kontakt, aby v případě, že budou chtít rodiče cokoli vědět, jeho zvyky, povahu, tak aby zavolali. A volali hned druhý den. Nicméně tu situaci jsem konzultovala s psychologkou, aby vše bylo v pořádku, abych mu třeba nedělala zmatek. Pak jsme se setkali na neutrální půdě, což bylo hrozně emotivní. Já myslela, že se sejdeme jenom jednou, ale scházeli jsme se dál. Ale teď už je to všechno jasně daný, já jsem pro něj teta a je to všechno v pohodě.“

„Pak jsem měla holčičku, devítiměsíční, ta byla úžasná. No oni jsou všechny. Ono jsou na jednu stranu všechny stejné, ale zároveň je každý jiný. A tahle holčička byla jak piják. Já jsem si jí pochovala a úplně jsem cítila, jak ze mě vycucává všechno teplo. Ona vydržela třeba třičtvrtě hodiny koukat, když jsem si jí venku chovala. Já myslela, že spí, ale ona koukala a jen nasávala. Tak s tou jsem se hodně mazlila. Ono každé to dítě potřebuje trochu něco jiného. A ta odešla k do pěstounské péče sestřenci biologické matky, která byla těžce drogově závislá.“

„Pak jsem měla zase chlapečka. Toho jsem měla skoro dva roky, tomu bylo přes rok. Potom už mi začali dávat větší děti, protože mi řekli, že muckat s miminkem se umí každé a že mě to jde s těma většíma líp, že je umím posunout. No a to Vám dělá dobře. A tomu jsem když bylo jaro říkala o sluníčku, jak je důležitý, že jde z něj teplo a všechno okolo. A on moc nemluvil, ještě moc neuměl, ale sluníčko bylo „kloníčko“. A on se na mě najednou podíval a řekl „ty jsi kloníčko“. A u toho kluka jsem si řekla, že fakt to má cenu. Když Vám to dítě tohle řekne, tak je to úžasný. Ty děti vycítí, že jste tam pro ně. Ty sestry dělají maximum, ale pořád je těch dětí na jednu sestru hodně a oni soupeří o její pozornost, u koho bude déle. No, takže v tomhle je ten projekt pro ty děti určitě hrozně důležitý.“

„Pak jsem měla chlapečka po obrně, tomu bylo 14 měsíců. To ještě vůbec nechodil, teprve začínal lézt. A s tím to bylo strašně náročné, protože ten posun byl milimetrový. Chtělo to trpělivost. Ale přesně si pamatuju, že jsme jednou dělali ty cviky a on se nahlas smál. Z toho jsem poznala, že získáte i vztah k dítěti, které vám to nedokáže oplatit, že není v pořádku, není zdravé, ale přesto víte, že je šťastné. A když ho přesunuli do Thomayerovy nemocnice, tak jsem tam za ním dál docházela a oni byly strašně šťastný. Bohužel tam to s adopcí nebylo pravděpodobné, protože měl hepatitidu C, což byl problém a obrovský riziko. Nakonec šel do sociálního zařízení, které je u Šluknovského výběžku. Bohužel, jelikož nemám auto, tak tam už to pro mě bylo nereálné, i když to bylo hrozně těžké loučení. Ale poslala jsem

mu tam aspoň deníček a hned po týdnu jsem tam telefonovala, abych se ujistila, že je v pořádku. Ale pro to dítě by kontakt třeba dvakrát do roka nebyl vhodný.“

„A v současné chvíli mám holčičku, dostala jsem jí, když jí byly dva roky a měsíc a teď už jí je 4,5 let. Její biologická matka jí tam přivedla, když jí byly dva roky. Byla tam úžasná vazba, to dítě nebylo vůbec zanedbaný, ale neměla podmínky, byla to mladá matka, která na tom byla špatně, takže nejdřív za ní vůbec nedocházela, potom začala chodit, ale psychologka stejně chtěla, abych za ní docházela a trochu jí rozvíjela, protože matka už s ní nedokázala navázat takový vztah. To dítě v tom má dodneška šílený guláš. To je tak šíleně zraněný dítě, ona má takhle malinká takový starosti. Je nedůvěřivá, nepustí si člověka k sobě, protože má strach, že dostane zase ránu. Matka si jí měla vzít k sobě, protože se jí zlepšily podmínky, bylo už asi pouze měsíc do odchodu, ale nakonec se matka neozvala a ten proces probíhá zase znovu. Holčička ztratila další rok, dostala další ránu. Matka už se neozvala. Teď by měla jít holčička konečně do adopce.“

Jaká je Vaše motivace v současné chvíli?

„Pro mě už se to stalo součástí. Já si vůbec neumím představit život bez toho. Teď mě to asi čeká, protože když si dítě zvyká na nové adoptivní rodiče, tak je nežádoucí, aby tam dobrovolník docházel, ale zároveň tam nemůže chodit za jiným dítětem, než ona odejde. Takže teď asi nuceně budu bez dítěte, bude to nucený a bude to hrozný. Pořád nemám pocit, že bych byla vyhaslá, že mi to nemá co dát, protože to je pořád nový. Mě to nabije. I když tam jedu třeba úplně vyždímaná z práce a i když je to fyzicky náročný, protože třeba nosíte čtyřletý dítě a blbnete s ním, vrátím se domů fyzicky vyčerpaná, tak to je jenom chvílka a pak už se tam zase těším. Mě to strašně baví. U svého vlastního dítěte Vám přijde všechno strašně normální. Že chodí, že mluví – no proč by nechodilo, proč by nemluvílo. Ale takhle u těch vnoučat nebo těchhle dětí, tak vám všechno připadá jako zázrak. I takový ty hlody jejich, jak jsou strašně bezprostřední a to je strašně hezký, ta upřímnost, řeknou všechno tak jak to je.“

Co by pro Vás bylo důvodem k zanechání dobrovolnické činnosti?

„Zdravotní důvody, když bych to nemohla dělat naplno. A nevím, jestli bych hned poznala a asi bych to chtěla prodlužovat. Třeba jednou jsem si zlomila nohu. Bylo to teda naštěstí v době, kdy jsem byla bez dítěte, protože jedno zrovna odešlo do adopce a ještě mi nepřidělili nové, i když jsem chtěla hned navázat. Měla jsem osm neděl nohu v sádře, v zimě, pak jsem měla francouzský hole, rehabilitace a takový, tak jsem si říkala, jestli já dál vůbec

budu moct, ale naštěstí jsem to zvládla. Ale začala jsem chodit ještě když jsem rehabilitovala a i když to teda bylo hrozný a bolelo to, tak jsem nemohla prostě čekat, než úplně zrehabilituju. A pak asi když už by mi to nešlo, když už bych to třeba neuměla. Protože to poznáte, jak tam na Vás reagují a ty vztahy tam. “

Jak hodnotíte vztah s klientem? Jak se změnil v průběhu času?

„To je úplně jasné, třeba vývoj v citové rovině, protože to dítě se na vás úplně klepe. Třeba když přijdete a děti se zrovna cachtají v bazénku a ono vyskočí, když vás jenom zahlídne a běží za vámi, i když v bazénku by mu bylo líp. Takže vidíte, že to dítě má zájem. A ty děti mají taky biologické hodiny, oni nevědí, že je pondělí, úterý nebo středa, ale poznají, že už máte přijít. Já dodržuju pravidelnost, takže oni to poznají a už vás čekají. A vývojově je to jasný. Jakmile sestřička pěti dětem ukazuje obrázky, tak si to tahají a takhle si můžeme v klidu sednout a já to všechno ukážu. Akorát u té poslední holčičky je to nahoru dolů. Když přijdu, je to na bodu mrazu, pak se to zlepší a když odcházím, třeba mi i řekne, že mě miluje. Ale u ní dodržuju zásadu, že jí nechám, kam si mě pustí. I jsem se ptala doktorky, jestli je to v pořádku, když se mnou třeba z počátku nechce, ale ona říkala, že určitě, ať to vydržím, že je to pro ni určitě přínosné. “

Jak hodnotíte Vaše vztahy s organizací? Jsou Vám v něčem nápomocní? Pomáhají Vám supervize?

„Je to v lidech. Je to vždycky oboustranné. Musí být obě strany tolerantní. Sama jsem viděla i ze strany dobrovolníků, že jejich nástup je třeba hodně razantní, že mají i tendenci poučovat a to nejde. Já tam chodím a i po těch letech se třeba vždycky zeptám, jestli můžu využít toaletu, která je za šatnou sester, protože tam přeci jen tak nevtrhnu. Taky se ptám, jestli jí mám třeba nejdřív vykoupat nebo nakrmit. Snažím se spolupracovat. Ne že řeknu „ted'ka bude jíst“ nebo že bych určovala, co si vezme na sebe. Já si nemůžu stěžovat. Samozřejmě vidím, že některá sestra má vztah trochu jiný, ale je to v lidech. “

Jaké máte vztahy s ostatními dobrovolníky?

„Moc se nepotkáváme a i když se potkáme, tak tam nejste od toho, abyste si povídala s dobrovolnicí. protože ty děti kolektivně si hrají pořádky. V zahradě se jenom pozdravíme. Víc se poznáme jen na těch výletech nebo na supervizích, protože tam se to probírá. Některé dobrovolnice ale třeba nejsou schopné v kolektivu sdělovat pocity, dělá jim to problém. Ale já

třeba to využívám, když mám problém, tak ho řeším, ale i třeba když má problém někdo jiný, já to vítám. Pro mě jsou ty supervize obrovský přínos.“

Jaké byly reakce okolí na Vaše rozhodnutí být dobrovolníkem? Jaké jsou jejich reakce nyní?

„Z 90% mě třeba vyslechli, ale každý reaguje, že by to nemohl dělat, že by to nezvládl. I třeba se spolužáky z ekonomky, se kterými se dvakrát do roka scházíme, tak tam se třeba i tohle probírá a ty holky to rády slyší, ale říkají, že by to nedokázaly, že by jim těch dětí bylo líto. Ale to je asi ten princip. Vám těch dětí nesmí být líto, vy tam nechodíte za chudinkami, ale za normálními dětmi, jenom mají jiný osud. A při té činnosti na to vůbec nemyslíte, že jsou to chudinky, abych je tam litovala. Akorát jsem měla problém třeba takový to „paci paci, táta koupil botičky a maminka..“ tak jsem nevěděla, jak tohle řešit, jestli to nějak obejít. Ptala jsem se psychologku, ale ona říkala, že ne. Dokonce jednou můj chlapeček ublížil svojí sestřičce, tak jsem mu říkala, ať se jí omluví, on se omluvil teda mě, protože to vůbec nepochopil, což bylo komický. Tak jsem tu sestřičku vzala do náruče, tak jsem jí hýčkala a ona použila slovo „mami“, což mě úplně opařilo, protože jí bylo prostě dobře a použila tohle slovo, přitom mámu vůbec nezažila. A zažila jsem jeden kuriózní případ, kdy jsem v zahradě potkala jednu paní romského původu s dítětem, která se ptala, jestli jsem maminka, potom jestli jsem teda babička a pak kdo vlastně jsem. Snažila jsem se jí nějak vysvětlit, že tam za tím dítětem docházím, že se o něj starám. A ona se hned snažila zjistit, kolik že mi za to platí, že by se taky přihlásila jako dobrovolník, protože tam docházela za nějakým dítětem, ale nebyla jeho biologická matka, ale asi nějaká teta.“

Motivovali jste někoho ze svého okolí, že by o dobrovolnictví také uvažoval?

„U dvou lidí, ale nakonec jsem byla ráda, že to nedopadlo. Snažím se teda informovat, kde to jde. Začala se o to zajímat moje všeobecná doktorka, protože jsem potřebovala potvrzení. Ona z platu každý měsíc přispívá. Ve svojí firmě jsem taky zatlačila na obchodní oddělení, takže přispíváme. A když tam byla na obchodním oddělení nová holčina, tak projevila veliký zájem. Ale akorát se rozešla s přítelem, tak chtěla něco dělat. Ale pak si našla práci v zahraničí, tak naštěstí teda ani nezačala. A jedna známá, která začala mít psychický problémy, tak se na to ptala, ale té jsem to vymluvila, protože si myslím, že to je špatně. Myslím, že se musí dát nejdřív dohromady a ne že se hroutí a bude si tam ty mindráky

kompensovat. Nikoho jsem tam nenatáhla, ale ani se nesnažím, protože nemůžete za nikoho dát ruku do ohně.“

Máte představu, na co se využívají vybrané peníze?

„Podle toho, na co jsou peníze. Jsou tam různé aktivity, třeba hipoterapie, canisterapie, jóga. Co konkrétně z těch peněz jde nevím, ale vím, že tam ani koruna nejde nepatřičně, takže je mi to v podstatě jedno, protože vím, že jde to na ty děti.“

Kolik času dobrovolnictví věnujete? Je to pro Vás časově náročné?

„Chodím s železnou pravidelností jednou týdně a jsem tam tak od těch třech hodin od půl sedmý do sedmi, protože mám i to privilegium že koupu a všechno. A tak jednou za měsíc až šest neděl chodíme na společný výlet. Jinak jsem zapojená do projektu „Za bránu“ a to je taky skvělý, protože ta holčička, kterou mám teď, se zpočátku bála úplně všeho. Třeba mužů. No a teďko už jdeme, ona je komunikativní, nebojí se lidí. Čas to samozřejmě zabere, ale když si to naplánujete, tak to není náročné. To se vždycky ten čas najde. Akorát si to musím občas kompensovat, protože pak k tomu mám ještě vnoučata a občas už si chci od dětí odpočinout. To zase nejde, jenom pořád ty děti.“

Co vám dobrovolnictví přináší?

„No to vidíte, jsem prostě spokojená. Já to neberu, že dělám dobro. Je to součástí mého života. Jednou do roka máme děkovačku v kapli a tam je vždycky nějaký kulturní program a pan ředitel nám dá kytku, vždycky o tom mluví, jak nám děkují za náš čas a mě to vždycky přijde až zvláštní. Mě už to přijde normální. Pro mě je to nezbytná součást mého života a lituju, že jsem se tomu nevěnovala už dřív, že jsem to neobjevila, ale tak všechno má svůj čas.“

Co přináší vaše práce organizaci? Společnosti?

„To už je přesně asi ten level, o kterém nepřemýšlím. Nebo asi to pro společnost něco znamená, ale nevím. Třeba v práci, když začnou nadávat, třeba jak „ty cikáni támhle někoho zmlátili..“ a to já si vždycky v duchu říkám „proč se nad tím nejdřív trošku nezamyslíš?“. Kdyby každý trošičku něco udělal, aspoň malinko, nemyslel jenom úplně na sebe, tak by třeba aspoň půlka těch lotrů tu stařenku nezmlátila a i to by bylo dobře. Takže přemýšlím nad tím i

v tomhle kontextu, je to určitě dobře, že to vzniklo, protože Regina má děti od nás a viděla a cítila tu jejich citovou vyprahlost a začala o tom přemýšlet.. no a teď to šlape.“

Jsou děti zapojené do projektu víc adaptované?

„To nejde porovnat. Nebo aspoň já si to myslím. Psycholožky nám teda říkají, že ten postup vidí, ale já myslím, že to srovnávat nejde. Třeba když jsem chodila na rehabilitaci na magnety, tak jsem tam jen ležela a ptala se sester, jestli je to vůbec k něčemu a ona říkala, že to bych musela mít obě nohy stejně zlomené a jednu rehabilitovat tímhle způsobem a druhou ne a pak to srovnat. Že oni si myslí, že je to dobře. A stejně tak tady nám říkají, že je to dobře. Tvrdí nám, že ano, ale já to neumím zhodnotit.“

Myslíte si je organizace s Vaší prací spokojena? Máte nějakou zpětnou vazbu?

„Já si myslím, že jo. Určitě nám to dávají najevo, že jsou spokojení a chválí nás. Dělá mi to dobře. Třeba si vůbec neumím představit, když tam chodí dobrovolnice, která tam není úplně chtěná, to vycítíte. Tak to si vůbec neumím představit, to musí být hrozný pocit. Zase abych tam chodila, když mě tam nechtějí. Já musím být v pohodě. Vždyť i v práci, když si s někým nesednete, tak děláte jenom to potřebné a víc ne, toho člověka dál nevyhledáváte, ale ani nepomlouváte.“

Co byste na své práci změnili? Máte nějaké podněty na zlepšení?

„Nic mě nenapadá. Respektive těch nápadů by třeba několik bylo, ale zase to naráží na mantinely právní. Paní primárka si nemůže dovolit sebemenší průšvih, nebo aby byla napadnutelná. Ti novináři jsou občas jak hyeny. Když se tam stane, že třeba někdo unese dítě.. Tak my tam nejsme vězení, tam není ostnatý drát, takže když přijde na povolenou návštěvu matka a vyřízne si tam někde v plotě díru a s dítětem zdrhne, tak to nemůže nikdo ovlivnit. Takže ona se musí striktně pohybovat v té právní rovině. A myslím, že to, co můžeme, využíváme naplno. Nemám nápad. Myslím, že to funguje. Nebo na těch odděleních, kde nemůžou koupat, což je škoda, protože tam vznikají úžasné vztahy, tak možná to, ale na druhou stranu to je věcí těch sester, oni mají za to dítě zodpovědnost a nedá se na nikoho apelovat, ale je mi líto těch dobrovolnic, které tohle nemůžou. Jsem ráda, že na oddělení, kde jsem, je to tak vytvořený, že je tam taková důvěra, že se tam cítím jako doma a smím všechno.“

Máte se na koho obrátit v případě nějakého problému? Je tu někdo, kdo Vám pomůže a poradí?

„Jednak jsou tam ty supervize, které teda nejsou tak často, ale tam se to probere. Pak máme kontakt na psychologku a já toho využívám. Asi třikrát jsem si individuálně domluvila schůzku, protože někdy chci taky něco probrat, když si nevím rady. Pak je tam speciální pedagožka, která se věnuje dětem, co se týče zručnosti, tak s tou se poradím. Mě třeba nenapadlo, že třeba bublifuk je taky k něčemu jinému, než dělat mokrej byt, ale ono to dítě se učí foukat, dýchat a i kvůli mluvení je to bezvadný. A ona když nás viděla, tak říkala, že je to bezvadný. Takže to já ráda konzultuju. Nebo i u toho postiženého chlapce jsem měla hrozný výčitky, že on nejde do rodiny a přesto ho opustím, A Regina mi řekla, že jsem pro něj udělala všechno, že teď už to bude jiná etapa a že nemám mít výčitky. Zpočátku jsem je stejně měla, ale asi tak za tři týdny to sesedlo a uvědomila jsem si, že měla pravdu, že nemám mít výčitky, že bych to jen komplikovala oběma. Takže potřebovala jsem poradit a nebyl problém.“

Je to pro Vás důležité?

„Tak kdyby tam nikdo nebyl, tak co byste dělala? To prostě tápete. To určitě je důležitý, bez toho by to nešlo. Oboustranně.“

Máte pocit, že byste někomu mohla ublížit, když byste svoje problémy neřešila?

„Třeba i jo. Někdy nevíte, co těm dětem říct. Třeba jsem i konzultovala u té poslední holčičky, jak s ní mluvit o mamince. Do jaké míry. Ta holčička se mě třeba i ptala, jestli budu brečet, až odejde a jestli jí budu hledat. Tak jsem nevěděla, co jí říct, abych jí nějak neublížila, protože co jí máte říct, že jí nebudete hledat? Nebo že budete brečet? Tak jsem to konzultovala s tou psychologkou, abych si nehrála na psychologa amatéra, protože ty děti se hrozně lehce zraní.“

Jaký máte ve své dobrovolnické práci cíl? Čeho chcete dosáhnout? Jde Vám hlavně o klienta, organizaci nebo společnost?

„Cíl nemám. Jaký cíl můžu mít? Já jak vidím, ty svoje vnoučata, který mají, co mají mít, jsou obklopený láskou, mají mámu i tátu, který je milují.. Tím cílem je asi to, aby to dítě bylo co nejmíň poškozený a aby je to co nejmíň poznamenalo. V první řadě mi jde vždy o to konkrétní dítě. Samozřejmě tam ty děti znám všechny a vždycky třeba něco přinesu pro všechny nebo si s nimi umím pohrát a vymyslet třeba kolektivní hru – bylo pro mě šíleně

zajímavý zjištění, že úplně malé děti neumí vůbec kooperovat. Jde o ty děti. Jde o konkrétní věc. Ani by mě nebavily ty adopce na dálku a tak. Je mi těch černoušků třeba líto a je to dobře, že někdo dělá aspoň tohle, ale pro mě je lepší věnovat se něčemu konkrétnímu. Proto mi jde o to konkrétní dítě. A společnost? No nejsem zase tak důležitá, abych myslela na takový cíle.“